

V 57. čísle BEZEVŠEHO mimo jiné najdete:

Intrácké grilování

Chráníme přírodu

Náš host: Anna Grušová

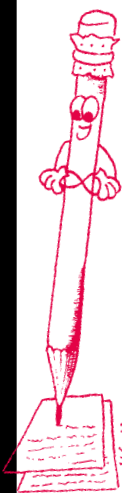

Z praxe do teorie

Pohled z koňského hřbetu

Tak se na to podívejme, milí čtenáři,

je polovina října a my máme noviny naplněné. Právě všechny stránky procházejí korekturami a já honem tvořím úvodník.

Prázdniny jsou pryč a školní rok se s příchodem září rozjel jako vždy.

Na chodbách potkávám zase nové tváře a v hodinách se učím jejich jména. Zjistila jsem, že můj mozek zapisuje jména a příjmení velice přesně a navždy. Přijde-li třeba nový žák Novák, je to přeci Michal. Ne a ne mému mozku vymluvit, že Michal tu studoval před dvaceti lety a tento Novák je

Petr. Na chvíli jásám, že už Nováka umím, a ejhle, příště ho zase oslovuji Michale. Já nejsem Michal, ale Petr, hájí svoje křestní jméno. To já ale přeci dobře vím. Jen můj mozek si nedá říct. Je pěkně umanutý a stále mi podstrkuje pevně zafixovaná spojení. Jsem přesvědčena, že mozek má smysl pro humor a často si s námi hraje na schovávanou.

A co teprve příroda. Ta si s námi také zahrává a pořádně. Nebo my s ní? Léto bylo horké. Tropické. Dost mě to překvapilo. Rozumějte, v subtropických zemích to člověk čeká, ale tady? Chybělo mi na zahradě moře. Chybělo mi ranní rosa a večerní chlad. Při pohledu na vypálenou trávu jsem se neustále zabý-

vala myšlenkou, že je to navždy a žádná tráva už nikdy nebude. Horko bylo neúprosné. Snad jste si přesto dost odpočinuli. Načerpali sil. Zažehli plamínek radosti, hravosti, nadšení, zvědavosti i zvidavosti, vůle, pile, trpělivosti a všeho, čeho je ke vzdělávání třeba.

V našem podzimním čísle Bezevšeho najdete zase rubriky, na které jste zvyklí, zprávy a komentáře, články, rozhovory, anketu, úvahy, kresby od Šerly a spoustu dalších zajímavostí. Nosným tématem tohoto čísla je ekologie a ochrana přírody, což mě velmi těší, ale také podzim. Mimochodem, hezčí podzim, než ten letošní, nepamatuji. Na stránkách už řadí polygrafická tužka, náš maskot, kterého navrhla Šerly. Jen na perličky počkejte do příštího čísla. Žáci je musí vyrobit. A přesto, Honza Válek nějaké utřížil v anketě k osmičkám na konci letopočtů našich dějin. Málem bych zapomněla. Žáci opět nezklamali.

Dost řečí. Přejí hezké chvíle u Bezevšeho!

P. S.

Přeci jen znám na Polygrafce člověka, jehož mozek má talent. Pamatuje si všechny strávníky během prvního týdne školy, pamatuje si jejich křestní jména a dokonce i to, co kdo rád, nebo nerad. Náš kuchař je zkrátka génius. A ještě ke všemu dobře vaří. Tak ať vám všem u nás chutná a ať je nám všem tady dobře! Krásný a úspěšný nový školní rok.

IVA ŠABATOVÁ

ZE ŽIVOTA INTRÁCKÉHO

ΣΕ ΣΙΟΛΑ ΙΝΤΡΑΥΚΕΗΟ

DUBEN AŽ ČERVEN 2018

PANÍ VYCHOVATELKA OBERGRUBEROVÁ

- V posledních třech měsících minulého školního roku zrealizovala paní vychovatelka Obergruberová několik skupinových schůzek (VS3/1.A, 2.A, 2.S, 3.A) na téma: Šikana, verbální komunikace, asertivita, přátelství, biorytmus a zdravý spánek, legální drogy, reflexe uplynulého života na DM.
- Žáci se zapojili do mnoha zájmových aktivit: Zábavné hry, schovávaná, hledání pokladu, intrácké grilování.
- Se skupinkou aktivních kluků se podařilo opět začít hrát volejbal před DM.
- Všichni ubytováni také měli možnost se vyjádřit v anketě, co se jim na DM líbí a nelíbí.
- Pro čtvrtý ročník uspořádala paní vychovatelka besedu, jejímž cílem byla reflexe uplynulých čtyř let na DM.

PANÍ VYCHOVATELKA TREJTNAROVÁ

- Témata skupinových schůzek paní vychovatelky Trejtnarové byla kyberšikana, sexuální zneužívání, květnové svátky – jejich historie a význam pro dnešek, alkohol, zájmová činnost.
- Žáci se zúčastnili her, které pro ně připravila, jako Aktivity, Člověče nezlob se...
- Ve studijní době žákům paní vychovatelka pomáhala s přípravou čtenářských deníků, s referáty, s přípravou na zkoušení a probírala s nimi přípravu na maturitu a možnosti dalšího studia...

PANÍ VYCHOVATELKA MACHOVÁ

- Skupinové schůzky paní vychovatelky Machové byly zaměřeny na pubertu a její projevy, sexualitu, namlouvání.
- V intenzivních individuálních i skupinových rozhovorech se žáci probírala partnerství, galantnost v chování, ztrátu blízkého člověka, pravidla slušného chování, představu šťastného života, vlastenectví, trávení volného času, koníčky, hudební styly, hospodaření s penězi...
- S žáky posledního ročníku zavzpomínala na uplynulé roky – zážitky, vzpomínky...

ZÁŘÍ 2018

- Rozloučili jsme se se čtvrtáky a třetáky (ale mnozí tu zůstávají, aby si zvýšili kvalifikaci), a naopak jsme na DM přivítali spoustu nových tváří – prváků z 1.S a 1.A. Vypadají jako velmi družní a aktivní, už první nedělní večer se všichni sešli v klubovně, aby se lépe poznali. Uvidíme, jestli jim to vydrží i v budoucnu.

PANÍ VYCHOVATELKA OBERGRUBEROVÁ

- Noví prváci se stali skupinou paní vychovatelky Obergruberové, která pro ně připravila schůzku s cílem vzájemného poznání se.

Červnová grilovačka

- S jednotlivými žáky své nové skupiny vedla paní vychovatelka řízené rozhovory na téma rodina a zájmy.

PANÍ VYCHOVATELKA TREJTNAROVÁ

- Vedoucí vychovatelka paní Jana Trejtnarová musela organizačně zajišťovat zahájení nového školního roku (rozmístění žáků na pokoje, schůzky vychovatelek k pracovním plánům, řešení nejrůznějších vzniklých problémů) a zařídit dovybavení DM (doplnění matrací, postelí, nákup rychlovarné konvice, další lednice).
- Volnočasové aktivity paní vychovatelky – psychohry a příprava černé hodinky.

PANÍ VYCHOVATELKA BURDOVÁ

- Paní vychovatelka Burdová je novou vychovatelkou. Vystřídala paní vychovatelku Machovou, která odešla do důchodu.

- S nadšením se vrhla do práce, jak se všemi žáky, tak s přidělenou výchovnou skupinou.
- Při první schůzce se skupinou zrealizovala malou anketu, aby zmapovala představy žáků o fungování skupiny.
- V rozhovorech se zabývala jejich trávením volného času a spokojeností na DM.
- První úspěšnou volnočasovou aktivitou paní vychovatelky byla intrácká grilovačka.

VŠECHNY PANÍ VYCHOVATELKY

- Uskutečnily schůzky s žáky svých skupin s cílem seznámení s řádem DM, či jeho připomenutí. Povídali si se svěřenými žáky o prožitých prázdninách, dalším tématem bylo vzájemné seznámování.
- Také se zaměřily na to, aby se žáci naučili pravidla života na DM a začali se ve studijní době připravovat na vyučování.

-lo-

Naši prváci

OKÉNKO

ŠKOLNÍ METODICKÝ PREVENČNÍ ZÁVĚR MINULÉHO ŠKOLNÍHO ROKU (DUBEN AŽ ČERVEN 2018)

Od dubna do června byly realizovány aktivity v rámci prevence rizikového chování. Přináší vám jejich malý přehled:

DUBEN 2018

- 1.P Začlenění nových žáků do třídního kolektivu (Forma: psychoaktivity).
- 3.S Třídnická hodina – hledání příčin nekázně ve třídě a možného řešení (Forma: práce ve dvojicích, řízená beseda).

KVĚTEN 2018

- 3.A Reflexe uplynulých tří let na naší škole (otázky pro každého – pozitiva a negativa).
- 1.P Třídní klima – vzájemné vztahy (beseda v kruhu a psychoaktivity).
- 3.A Finanční gramotnost (přednáška paní Brodinové).
- 1.S Třídní klima – vzájemné vztahy (beseda v kruhu a psychoaktivity).

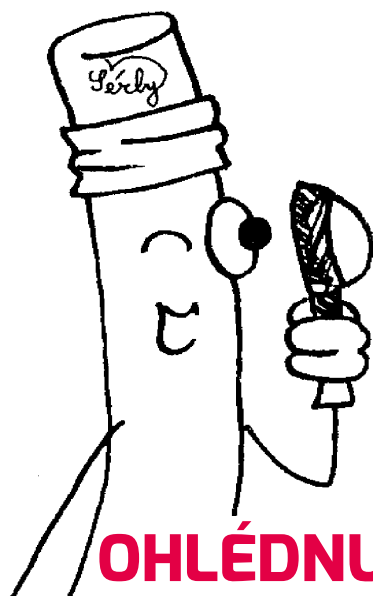
ČERVEN 2018

- 2.S Třídní klima – reflexe uplynulého školního roku (řízená beseda).

ZAČÁTEK NOVÉHO ŠKOLNÍHO ROKU ZÁŘÍ 2018

Rozběhl se nový školní rok, ve kterém mám pro všechny třídy připraveno opět mnoho preventivních aktivit. Jaké to budou, můžete nalézt v PREVENTIVNÍM PROGRAMU ŠKOLY, který visí v informační vitríně v prvním patře školy, nebo je umístěný na webových stránkách školy.

Tento preventivní program byl vypracovaný na základě dotazníkového šetření zaměřeného na zmapování rizikového chování žáků školy. Šetření proběhlo ve všech třídách a jeho výsledky najdete také v informační vitríně v prvním patře ve škole. Nejdůležitější, co z něho vyplynulo, je, že nejrizikovějším chováním žáků školy je kouření, pití alkoholu a užívání marihuany. Na začátku září jsem navštívila všechny třídy, připomněla jsem žákům, s čím se na mě můžete obracet, kde a jak mě mohou zkontaktovat a také jsem je informovala o zapojení školy do projektu „Nenech to být“ (více na straně 19). V prvních dnech nového školního roku proběhly ve třídách 1.A a 1.S dvě hodiny plné her, zaměřené na to, aby se žáci třídy lépe poznali a byl tak položen základ pro dobře fungující třídní kolektiv.

OHLÉDNUTÍ za uplynulým školním rokem

Začal nám nový školní rok, na který jste se určitě velmi těšili, a všichni očekáváme, co nového nám přinese. Ale není určitě na škodu poohlédnout se za tím rokem loňským a připomenout si, co se nám podařilo a kde máme rezervy.

Začnu nejdůležitější oblastí, kvůli které jsme všichni zde, a tou je vzdělávání. Ve školním roce 2017/2018 navštěvoval naši školu 201 žák. Loňský rok se výrazně zlepšil studijní průměr školy a po dlouhé době klesl pod 2,00 na pěkných 1,96. Zlepšily se jak učební obory (2,15), tak i studijní (1,83). Máme radost i z toho, že 42 žáků dosáhlo na prospěch s vyznamenáním, pouze 4 neprospěli a 6 nebylo hodnoceno. Časťtečná spokojenost může být se zlepšenou docházkou žáků do školy, i když průměrných 91 hodin na žáka (z toho 4,5 neomluvených) je stále docela vysoké číslo.

Aby byla radost úplná, musely by být lepší výsledky závěrečných a maturitních zkoušek. Přestože učitelé vynakládají značné úsilí, aby byli žáci ke zkouškám řádně připraveni, přes soustavný tlak a upozorňování na náročnost zkoušek, někteří žáci pořád nechápou, že na zkoušky je třeba se připravovat dlouhodobě a nikoliv v několika posledních dnech před jejich konáním.

Co nás těší, je nábor žáků. Do prvních ročníků nastoupilo 26 žáků do učebních oborů a 28 do studijních. Škola tak zahájila nový školní rok 2018/2019 s 203 žáky.

Pro žáky jsme uspořádali celou řadu vzdělávacích aktivit. První ročníky absolvovaly lyžařský kurz v chatě Pláně pod Ještědem, druhé ročníky pak sportovní turistický kurz ve Vysoké Lípě. Proběhly tři úspěšné projektové dny: Vánoce, kariérní den a sportovní den. Díky aktivitě některých žáků a učitelů měly premiéru dvě akce: Halloween na Polygrafce a Čertovská show. Výchovný účinek měla návštěva filmu Milada a besedy s pamětníci komunistického režimu

H. Frejkovou, M. Chalupovou a Z. Procházkovou. V rámci poradenství bylo uskutečněno mnoho besed, přednášek, terapií a workshopů organizovaných především metodickou prevencí ve spolupráci s PPP Rumburk, Teen Challenge a Policií ČR.

Všichni se jistě radujeme z úspěchu našeho týmu, který v silné konkurenci vybojoval 3. místo v mezinárodní Soutěži mladých grafiků ve Zlíně. A nemůžeme nevzpomenout redakci časopisu Bezevšeho, který právě čtete. V loňském školním roce si připsala další úspěchy do již tak bohaté sbírky. V krajském kole soutěže o nejlepší středoškolský časopis Bezevšeho získal 1. místo a tři dílčí ocenění a v celostátní soutěži O nejinspirativnější časopis středních škol 2. místo.

Vedení školy se snaží nejen o dobré výsledky vzdělávání, ale také o to, abychom se tu všichni cítili dobře. Přátelské klima, které společně s vámi vytváříme, je prvním předpokladem příjemných pocitů. Tím druhým je materiální vybavení školy.

Ačkoliv zatím není zcela jasno, jak a kdy se podaří školu zevnějšku vylepšit (i když dílčí kroky také provádíme, o čemž svědčí oprava části obvodové zdi s novou brankou), interiéry školy se čím dál více blíží stavu, v němž bychom je chtěli mít.

V prostorách odborného výcviku byl dokončen fotoateliér s přílehlou učebnou fotodesignu, pořídili jsme zařízení pro digitální tisk, gravírovací laser, provádíme průběžnou výměnu hardwaru i softwaru, proběhly opakovaně opravy tiskového stroje KBA, byl vyměněn nábytek v knihárně.

V teoretickém vyučování jsme vyměnili několik počítačů a nakoupili větší množství knih do školní knihovny, aby budoucí maturanti měli k dispozici povinnou četbu a nezbytné jazykové příručky a slovníky.

Po téměř dvou letech byla v zásadě dokončena rekonstrukce domova mládeže. Došlo k opravě koupelen, výměně lina, vymalování a výměně většiny nábytku, průběžně vylepšujeme vybavenost domova např. sedací soupravou do klubovny, novými televizemi, lednicí, rychlovarnou konvici. Na popud žáků došlo také k úpravě jídelničky školní jídelny. Jídla rovněž prošla změnou. Vyměnili jsme nábytek, osvětlovací tělesa, bylo vymalováno a pořízeny nové garáže a zálčny.

Co nás trápí, to je vandalismus některých žáků. V předchozích řádcích popsané změny materiálního vybavení školy stály nemalé úsilí řady pracovníků a také v neposlední řadě velké finanční prostředky. Kupříkladu vybavení fotoateliéru s přílehlou učebnou přesáhlo částku 1,5 milionu Kč. Velmi nás pak mrzí, když někdo z vlastní hlouposti úmyslně naše prostředí poškozují. Boj s vandaly však nikdy nevzdáme, protože na rozdíl od nich si své školy vážíme. Závěrem mohu konstatovat, že jsme toho dobrego v loňském školním roce zvládli společně dost, a věřím, že v tom novém to bude ještě lepší. Přeji všem žákům dobré studijní výsledky a všem zaměstnancům pohodu a spokojenost při výkonu jejich záslužné práce.

Jiří Uher

Z PRAXE DO TEORIE

Kdykoli se na škole objeví někdo nový, redakce ihned zareaguje a jde zjistit něco více. Tentokrát se z mateřské dovolené vrátila paní učitelka Linda Pazderníková. Mnozí z nás ji neznají. Proto jsem vymyslela několik otázek, abych vám tuto originální osobnost přiblížila.

Většina žáků vás nezná, řekněte nám něco o sobě.

Na Polygrafce pracuji již čtrnáct let, během této doby jsem si „odskočila“ na mateřskou. Vystudovala jsem Chemicko-technologickou fakultu na Univerzitě v Pardubicích, jsem šest let vdaná a mám dva úžasné syny (5 a 2,5 roku). Původem jsem z Velkého Šenova, nyní žiji čtrnáct let v Rumburku.

Máte nějaké koníčky?

Mým největším koníčkem je rodina. Jezdíme na výlety, miluji přírodu. V zimě chodím do sauny, když zbyde čas, mám ráda jógu, kterou si zacvičím i doma. Ráda vařím. Pěstuji si vlastní chlebový kvásek, ze kterého upeču po dvanácti hodinách kynutí celozrnný kváskový chléb. Také vlastním šicí stroj, na kterém šiji všechny své sukně, synům originální tepláky, trika aj. Zajímám se o zdravější stravování a celostní medicínu a večer si ráda zalezu s knihou. Nejsem žádný lékař, jen když mám nějaký zdravotní problém, nejprve se zamyslím nad sebou, proč ten problém vůbec začal, a většinou člověk zjistí, že původ problému je psychosomatický (např. když vás bolí záda, máte toho hodně naloženo, musíte zpomalit...). A také věřím vý-

chodní medicíně – čínské medicíně nebo akupunkturu. Ájurvéda mi je také blízká. I homeopatie na mě fungují. Baví mě veškeré handmade. Ráda si vyrábím domácí kosmetiku, pěstuji bylinky nebo lichořeřišnici, ze které si vyrobím tinkturu nejen na posílení imunity. Dům provoněný éterickými oleji v chladném počasí je k nezaplacení. Raduji se z maličkostí a jsem vděčná za život, který žiji.

Jak jste se dostala k práci na Polygrafce?

U nás na Polygrafce jsem se vyučila (obor: ruční sazeč), poté jsem odmaturovala (obor: polygraf), po škole jsem pracovala v soukromé tiskárně jako grafik v programu Corel Draw. A protože na Polygrafce v tu dobu sháněli mistra, který umí pracovat s Corelem, rozhodla jsem se vrátit zpět na Polygrafku, ale tentokrát jako mistrová (nyní učitelka OV).

Zdá se vám lepší učit na praxi nebo ve škole?

Hm, těžko říct, možná se mě zkuste zeptat s odstupem času, třeba za rok. Teď je pro mě momentálně vše nové a pocitově těžší.

Změnilo se něco za tu dobu, co jste tu nebyla?

Kromě vedení školy se změnil také žáci. Když začnu vzpomínat, před čtrnácti lety se žáci víc snažili, měli větší zájem, byli pokornější. Letáček graficky zpracovávali půl dne, dnes jsou schopni vytvořit letáček za pět minut a o kvalitě raději nemluví. Mám pocit, že je nic nebaví, že se nechtějí snažit, že se o nic nezajímají. Člověk chce po žácích minimum a i to minimum je pro některé nadlidský výkon. Mám pocit, že náš národ hloupne. Úroveň vzdělání klesá, děti je málo a tak se školy perou o žáky, místo aby si mohly vybírat. Ale určitě se to časem změní a bude líp.

-Kajča-

První intrácká neděle

Každý rok první neděli v září vítám na intru nové i staronové obyvatele, a to už, bojím se to až vyslovit, přes třicet let.

Léta jsem mívala na sobě červený kostýmek, letos jsem se do něho nějak nevešla a tak jsem ho nahradila polygrafickým tričkem.

Než otevřu dveře prvním „žáčkům“ a jejich rodičům, zapálím svíčku, pustím si relaxační hudbu a myslím na to, jaký školní rok nás všechny asi čeká...

Školní rok mi ale v podstatě začíná už v neděli ráno, kdy vzpomínám na všechny ty nedávné i dávne intrácky a intráky. Přemýšlím, jak se mají, jak žijí, jak se jim daří, a tak neodolám, sednu k facebooku a napíšu například: „Ahoj intrácky a intráci. Tak, čas se naplnil, je první neděle v září a já a intr se na vás už moc těšíme... A co vy, moji milí bývalí, vzpomínáte?“

Odpovědi, které přicházejí, vždycky zahřeji mou vychovatelskou dušičku. Nabízím vám malý výběr z nich:

- ▶ Všem novým i stávajícím intrákům přeji stejně parádně užité čas, jako jsme ho užívali my...!! Hodně štěstí.
- ▶ Jako každý rok vzpomínám na krásné časy.
- ▶ Neustále vzpomínám, nejkrásnější časy, hned bych zase nastoupila.
- ▶ U mě je to už 32 let, ale stále vzpomínám na

ty krásné časy (ještě v Krásné Lípě a pak i na rok v Mikulášovicích). Bylo to super.

- ▶ Ty krásno, už 15 let? Díky intru mám skvělé kamarády, se kterými jsme pořád v kontaktu ... intr nás hodně naučil. Díky za to, že jsem tam pět let mohla být, nikdy na ty roky a zážitky nezapomenu. Leni, tobě a paní Trejtnarové přeju hlavně hodně pevné nervy, ne vždycky to s námi bylo jednoduché.
- ▶ Vzpomínám... 1984, na to se nezapomíná...
- ▶ Leni, každý rok v září mi ta vůně počasí evokuje syrové odjezdy na intr. A to už je třicet let.
- ▶ Krásný vzpomínky (1988-1992).
- ▶ Jee, jela bych hned. Zase bych se s obrtaškou a kytarou nemohla vejít do dveří vlaku, děkuju za ty roky. A přeji pevné nervy s dalšími novými intráky.
- ▶ Ano, ano, vzpomínám a hned bych se zabalila a udělala si zase tu moji postel na pokoji, jako jsem ji vždycky měla... Chybí mi naše večerní povídání s čajíčkem.
- ▶ Já na intru strávila sice jen dva roky, ale i tak mám na něj super vzpomínky. Lenko, 15. 9. budeme mít v Rumburku sraz po 15 letech od maturity, můžete se na nás přijít podívat.
- ▶ Na druhý domov zapomenout nejde.
- ▶ Určitě se stavíme.

- ▶ Jéééé, já bych hned jela. Taky už je to pěkná doba....moc ráda vzpomínám.
- ▶ Bylo to tam super. Čekala jsem na nejhorší a teď tak ráda vzpomínám... Mějte se tam stále krásně.
- ▶ Také vzpomínám- zapomenout nejde, ještě že jsme byly tak neskutečně vzorný a poslušný holky, přeji pevné nervy s další várkou takových, jako jsme byly my.
- ▶ Moc, moc vzpomínám. Leni, naše podvečerní čaje při vážené paní Hegerové.
- ▶ Také moc rád vzpomínám, naštěstí teď už to mám kousek, tak se určitě někdy zastavím podívat.

-lo-

Otočka o sto osmdesát stupňů

Slečnu Moniku Burdovou jste mohli potkat v kanceláři před ředitelkou. Do konce loňského školního roku pracovala jako personalistka. Vidala jsem ji denně, teď ji nevidím téměř vůbec. Chybí mi naše krátká každodenní setkávání, která byla pro mě velmi milá. Zmizela mi z dohledu, ale ne tak docela. Letos nastoupila jako vychovatelka na domově mládeže. A tak jsem se na ni obrátila s řadou otázek.

Co tě vůbec vedlo k tomu nejprve uvažovat o změně místa, pak začít studovat a nakonec nastoupit do řad vychovatelek na domově mládeže?

O práci vychovatelky jsem v životě nepřemýšlela. Sama jsem si prošla internátem (6 let) a vím, jak moc jsme měli „rádi“ vychovatelky. Odjakživa jsem chtěla pracovat ve školce nebo v dětském domově, ale jak jsem se za poslední čtyři roky dostala do kolektivu středoškoláků, začal mě jejich život zajímat. Taký je to fajn, být mezi „omladinou“, člověk se pořád učí nějaké nové výrazy a zjišťuje, co je nového. Začala jsem studovat, ale trochu jiný obor, než je vychovatelství. Ale i tak má tento obor s vychovatelstvím dost společného. Ještě mě čeká jedno studium (konečně poslední), a to z oboru pedagogiky.

Jaké jsou tvé začátky, Čekala jsi to horší, nebo naopak lepší? S jakým pocitem se vracíš domů? Jsem učitelka. Ale domov mládeže? Tam je to podle mého mnohem těžší. Není výchova jako výchova? Nejsou třeba chvíle, kdy si říkáš, že jsi to neměla dělat?

Mé začátky jsou trochu, jak bych to řekla, „kostřbaté“, přeci jen je to pro mě něco úplně jiného, než jsem byla doposud zvyklá. Ale postupně se aklimatizuji. Nedá se říct, zda jsem to čekala horší, nebo lepší. Byla jsem tak trochu hozena do vody a pomalu tím vším novým prolouvám. Práci domů se snažím si nebrat, ale to byste se museli zeptat pana Pallaga, jak se mu teď se mnou bydlí.

Pocity jsou různé, někdy mám radost, že jsou žáci rádi, že mě vidí, a někdy mě mrzí, že se člověk snaží „intrákům“ pobyt tady u nás něčím zpestřit nebo oživit, ale zpětná vazba je malá nebo vůbec žádná. Ale s tím musí člověk počítat a nenechat se odradit. Neustále se v pozici vychovatelky hledám a snažím se být „hodná“ paní vychovatelka. Když jsem byla na domově mládeže kdysi jako žákyně, i já jsem musela poslouchat a dodržovat pravidla, takže se snažím vychovávat přátelským a nenásilným přístupem.

S čím se nejvíc potýkáš, co je velkým úskalím internátní výchovy. A naopak, co ti tato práce přináší nového. Překvapilo tě něco, přinesla ti nová práce nějaká zjištění o dětech, mladých lidech?

Asi za největší úskalí internátní výchovy pokládám odpovědnost, kterou tu za děti neseme, i když si to spousta z nich neuvědomuje. Velké riziko ještě pociťuji v oblasti své minimální praxe práce s dětmi, a tím pádem třeba ještě úplně nevím, co by mohlo tyhle „pubertáky“ bavit a zajímat. Koneckonců většina z nich je úplně jiná, než jsem byla v jejich věku já. Proto je pro mě práce s nimi vlastně takovou výzvou. Práce vychovatelky se nedá ani v tom nejmenším srovnávat s tím, co jsem dělala předtím, proto

je tady pro mě nové snad úplně všechno. Každý máme o mladých obecně své předsudky, nebo názory na ně, ale na intru je fajn, že když chceš a dovolí ti to, dá se proniknout do jejich světa. Někdy zjistíš, že to vlastně taky nemají v dnešní době úplně lehké. Někteří se setkávají s problémy, ani ve snu by nás nenapadlo, že by je mohly mít. A proto je strašně fajn, když za tebou přijdou a chtějí si třeba jen tak „pokecat“ a tím jim třeba úplně nezištně pomůžeš.

Jedno intrácké selfie.

Vím, že každá paní vychovatelka má různé aktivity, které mohou ubytovaní využít. Máš nějaké vize, nápady, které bys chtěla realizovat? Nebo už jsi něco realizovala?

Právě o tom jsem mluvila, když ses mě ptala, jaké mám pocity, když se vracím domů. Nějaké aktivity jsem už nabízela, jako bazén, nějaké výlety, tvoření na domově mládeže. Ale účast je opravdu slabá, a tak nějak mi připadá, že jsou všichni na tyhle aktivity líní a radši koukají na filmy nebo vymýšlejí „lumpárny“. Začátkem září jsme se pokusili s Lukášem pro intráky zorganizovat grilování a takové poslední posezení venku. Pár jich přišlo a i to je úspěch.

Změnil se s novou prací režim v tvém životě, Jak si třeba zvykáš na noční „směnu“?

Můj režim se změnil o sto osmdesát stupňů. Byla jsem přecijen zvyklá na pár hodin a teď je to někdy docela „mazec“. Měla jsem svoje rituály, které jsem musela změnit, nebo úplně zrušit. Jako třeba dát si kávu s Lukášem po příchodu domů, posedět venku, užívat si posledního sluníčka a povídat si spolu... To vše se teď trochu změnilo. Tím, že pracuji na směny, musím víc plánovat osobní volno a vůbec společně strávený čas. Dost věcí jsem musela skoro přestat dělat úplně. Chodila jsem pravidelně cvičit, což teď třeba z časových důvodů nejde, ale to jsou z části jen výmluvy. Noční směny mi nikdy nedělaly problém, ani na brigádách. Jsem totiž schopná spát do jedenácti a pak v noci funguju.

Máš ještě čas na nějaké koníčky? Čemu se věnuješ ve volném čase?

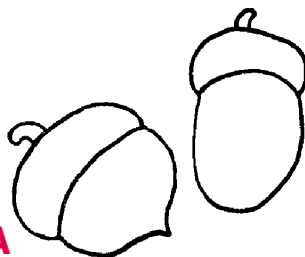
Právě že to zmiňované cvičení se snažím občas dohánět. Ale začala jsem teď zase sama běhat, tak uvidím, jak dlouho mi to vydrží. Volný čas trávím teď trochu i na domečku, který stavíme. **Chtěla bys nakonec něco vzkázat Polygrafákům?**

Polygrafákům bych chtěla vzkázat, aby nikdy neřikali nikdy. Já taky říkala, že nikdy nebudu vychovatelkou.

Moniko, děkuji za rozhovor a přeju ti, abys nikdy nelitovala svého rozhodnutí, aby ses na domově mládeže cítila dobře a jako doma a abys jednou mohla říct:

Bylo to dobré rozhodnutí.

-ŠA-

SOFINKA si dokáže užít života

Vy starší studenti a ostatní. Pamatujete si na osud holčičky Sofinky, pro kterou jsme ještě loni sbírali pet-víčka?

Za našeho přispění mohli rodiče nemocné holčičky uhradit rehabilitační cvičení, různé zdravotní pomůcky a lékařská vyšetření, která nehradí pojišťovny.

Bohužel, firmy přestaly víčka vykupovat, tak naše výpomoc skončila.

Nedávno jsem potkala babičku Sofinky. Nedařilo mi to a tedy jsem se zeptala, jak celou situaci zvládají nyní. Babička mi vyprávěla, jak je vnučka statečná.

Připomeňme si diagnózu Sofinky: po narození neměla vyvinuta střeva, prognóza na přežití byla velmi slabá. Holčička je obrovská bojovnice, přes závažnost situace, kdy přicházely stále další a další komplikace - oční a sluchové vady, dokonce umělý vývod střev. Musí absolvovat mnohá nepříjemná vyšetření, operace a hospitalizace. Přesto si toto dítě plně užívá života! V současné době se přestěhovala rodina do Prahy, Sofinka navštěvuje 1. třídu speciální školy a raduje se z možnosti být mezi dětmi. **Je šťastná, že se může učit!** Přestože není její prognóza života zcela jistá, užívá si ho plnými doušky s optimismem jí vlastním. Její babička říká, že se tomu učí právě od ní. Vidět svět jejíma očima, mít radost z toho, co je teď, a neřešit, co bude.

Příběh Sofinky mě dojímá. Chci jen poukázat na fakt, že někteří lidé to mají v životě mnohem těžší. Dokáží čelit osudu, aniž by si stěžovali.

Chci v nás ostatních vyvolat více ohleduplnosti k okolí, všímatosti k problémům druhých. Umět se vcítit a neodsuzovat šmahem.

Zamysleme se. Nemáte pocit, že my někdy skuhráme nad malichernými překážkami?

Vám všem, kteří jste vytrvale pomáhali sbírat víčka, patří ještě jednou veliké díky. Nejste lhostejní k osudu druhých.

Popřejme Sofince hodně zdraví a radosti, kterou i sama rozdává. Ať lékaři s pojišťovnami naleznou optimální řešení pro léčbu a rodině mnoho sil.

Jana Trejtnarová

PRÁZDNINOVÉ POOHLÉDNUTÍ REDAKCE BEZEVŠEHO

Jak jsem prožil prázdniny? No, byl jsem doma asi dva týdny, jinak jsem stále někde lítal. Týden jsem strávil v kamionu, byl jsem na dvou táborech jako vedoucí a na dovolené v Egyptě. Takže za mě to byly super prázdniny. Ale mohly by být delší, abych mohl zažít ještě mnohem více super zážitků.

-Trucker-

Mé prázdniny byly tentokrát nabitě sponánnými nápady. Například výlet do Liberce na hamburger nebo do Prahy jen tak. Také jsem přespala s kamarády pod stanem a koupali jsme se všude, kde to šlo. Míni dovolená u Máchova jezera a následný výlet na kolech na zříceninu hradu Bezděz byly velice vyčerpávající, ale stálo to za to! Když jsem byla chvíli doma, trávila jsem teplé letní večery procházkami s přítelem či grilováním s rodinou. Myslím, že jsem si prázdniny náramně užila, ale už je tu opět škola a s tím přichází přispívání do našeho milovaného Bezevšeho. Těším se na vás!

-Kajča-

Jmenuji se Hedvika a do Bezevšeho píšu pod přezdívkou Ďapka. Budu pokračovat v psaní recenzí na knihy a PC hry.

Prázdniny, pro mě vlastně dovolená, se nesla v duchu odpočinku. Nepotřebuji nikam daleko

jezdit, Český ráj mi stačil na to, abych načerpala nové síly do pracovního procesu. Na školní půdu už jsem dlouho nevstoupila, ale na tu pracovní jsem se po dovolené vrátila s pocitem, že zkusím dělat věci jinak, možná i lépe. A ono to funguje. Na místo důvodu, proč to předtím nešlo, nacházím teď důvody, proč to nyní jde.

Ďapka

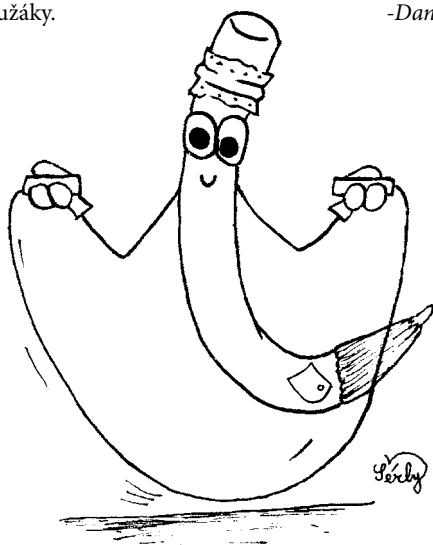
Prázdniny jsem si užíval hlavně ve společnosti Sabiny. Ať už jsme spolu byli zalezlí doma u nějakého seriálu či venku navštěvovali přírodu.

Přestože jsem tyto prázdniny neměl nabitě výlety, našly se jiné silné zážitky. Zachraňování mé maminky po bouračce, po které si nic nepamatuje, bude asi to nejzajímavější. Naštěstí všechno dobře dopadlo a tak mi tyto prázdniny přinesly poučení, že má být člověk opatrný.

A s jakým pocitem jsem vstoupil na školní půdu?

Popravdě mi start vyučování vůbec nevalil. Doby, kdy jsem do školy nechtěl, už pominuly a to hlavně díky naší Polygrafce. Hlavně jsem se těšil na praxi a opětovné shledání s mými spolužáky.

-Dan-

Zdravím všechny čtenáře Bezevšeho, jmenuji se Šárka a kreslím pod přezdívkou Šérly. Prázdniny jsem si užila jako každé jiné. Plno sluníčka a hromady odpočinku před maturitou. V novinách ode mě můžete nacházet kresbičky i nějakou tu zábavu.

-Šérly-

Ahoj čtenáři, se-
Atkáváme se zde po prázdninách konečně spolu u dalšího čísla tohoto báječného časopisu. Doufám, že jste si o prázdninách pořádně odpočinuli a jste plní energie do nového školního roku! Já jsem si teda prázdniny užila na sto procent. Na první pohled se zdálo být obyčejné. První den jsem přišla s vysvědčením domů a už jsem se nudila. Pronásledovala mě myšlenka celých nudných prázdnin jako noční můra (i přesto, že jsem se na prázdniny tolik těšila).

V tom se vše tak rychle semlelo, až jsem byla ve víru nadšení. Celé prázdniny doprovázelo chození ven s přítelem, se kterým jsem se ještě víc sblížila a společně jsme prožívali každý společný den. Poznávali jsme různá místa a města. Také jsem navštívila festival v Liberci, kde jsem byla s kamarádkou a rodinou. Pořádně jsme si to tam spolu užili. Celé dva překrásné měsíce byly zakončeny dovolenou s rodinou v Řecku, kde jsem prožila zážitky, na které nikdy nezapomenu. Bude to znít asi zvláště, ale do školy jsem se těšila. Obzvláště se těším na nové články nejen ode mě, ale i od dalších redaktorů. Tak ať se vám líbí!

-Verča-

Sedím a přemýšlím, jak se elegantně vyhnout zadané otázce. Nebo aspoň její první části. Prázdniny byly, nějakým způsobem uplynuly a teď už nejsou. Vzkročili jsme do nového školního roku, na který jsem se upřímně už v srpnu těšil. Chtěl bych do toho skočit, abych měl už maturitu za sebou. Tohle píšu 1. října, září uteklo až příliš rychle a já zjistil, že jsem skoro nic nestihl. No, aspoň jsem dostal vypracované otázky k maturitě. Teď je ještě přepsat, učit se a opakovat. Program mám do Vánoc docela nabitý. Zjistil jsem, že je lepší ráno rychle nastartovat, jet a zastavit až v noci. Právě je deset hodin večer a před půlnocí nemám v plánu zastavit. Zkusíte to taky, je to lepší než prospané odpoledne.

-Honza-

Oprázdnicích jsem jako každé léto cestovala – s rodinou, s maminkou (Valašské Meziříčí, Těšín, Břeclavsko, okolí naše blízké i vzdálené) – pěšky, autem, na kole, a také se tradičně trochu vzdělávala (týdenní kurz Prázdniny trochu jinak ve Velkém Meziříčí). Co mi prázdniny přinesly: Mnoho hodin plavání ve volné přírodě, zdokonalení v řízení auta, odvahu Źukat nástrojem do rytmu a trošičku u toho zpívat...

S jakými pocity jsem vstupovala do školy: Po třicáté čtvrté jsem se TĚŠILA!

-lo-

Prázdniny byly krásné a slunné. Počasí nedovolovalo pouštět se do velkých akcí, a tak zbylo hodně času na odpočinek. Až na pár výletů jsem prázdniny trávil doma, respektive na zahradě. Činnost jsem jsem občasně vyvíjel na terénních úpravách okolo domu. Druhá polovina srpna byla již ve znamení příprav na nový školní rok. Tento je na Polygrafce můj třicátý sedmý. A pocitově to mám tak, že přes mnoho organizačních příprav, které mě baví stále méně, se jako vždy těším na celou polygrafickou rodinu. -iša-

Prázdniny byly báječné, dlouhé, slastné, horké, slunné, záviděníhodné, odpočinkové, bez stresu a plně krásných dní, avšak na mě moc horkých. Trochu jsme pracovali na zahradě a kolem domu, ale ne tolik, jak jsme

si plánovali. Zaskočila nás vedra, která byla úmorná, až nesnesitelná. Takže nezbývalo nic jiného, než voda, voda a zase voda. Letos jsme moc necestovali a dovolenou jsme trávili doma. Občas jsme si vyjeli, setkali se s rodinou, přáteli a hlavně jsme nikam nespěchali. Řešila jsem si nějaké zdravotní záležitosti, které mě zaskočily na konci školního roku. Přesto můžu říct, že jsem si vydatně odpočinula a trávila dny alespoň na chvíli bez stresu. Do školy jsem šla s klidem, mnoho práce jsem udělala doma již v polovině srpna. Na školní půdu jsem vstoupila s rozumnou větou: Vždyť víš, že lenořit nemůžeš věčně. Krásný nový školní rok.

-ŠA-

Letošní prázdniny byly krásné a jako vždy strašlivě krátké. K vrcholům těch mých patřily pobyt s naší rozsáhlou rodinou v Beskydech a návštěva kamarádů na jižní Moravě, kam jsme zavítali s manželkou. Beskydy vřele doporučuji všem. Jsou to velmi krásné hory a navíc je zde mnoho památek a zajímavostí. Skvělé je také to, že na každém rohu narazíte na místní speciality jak kulinářské, tak i od tvůrců zdejších řemesel.

Pobyt na jižní Moravě jsme si zpestřili výletem do Rakouska. Mimo jiné jsme navštívili hrad Raabs an der Thaya (viz obrázek). A teď nezapřu učitele: víte, proč my a Slováci nazýváme jako jediní jižní sousední stát Rakousko? Protože Češi si ve středověku pojmenovali hrad Raabs česky Rakous a odtud se pojmenování přeneslo na celou zemi, tedy Rakousko.

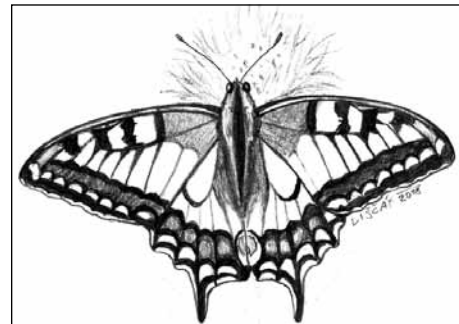
A jak jsem se těšil do školy? Docela ano, jelikož jsem si o letošních horkých prázdninách náramně odpočinul.

J. Uher

Přiznám se, že kdybych měl popsat všechny své výlety o prázdninách, potřeboval bych samostatnou přílohu časopisu s názvem „Deník cestovatele“.

Hned první týden jsem začal akčně Sněžníkem, Tiskými stěnami, Luží a jinými vyhlídkami. Poté jsem s rodinou navštívil Doksy, kde je plno vyžití, Staré Splavy a Máchovo jezero s koupáním a vyjíždkou parníkem. Roz-

hledny, hrady, přírodní zajímavosti, ZOO, po stopách historie a dinosaurů – to vše bylo náplní výprav. Často jsem se jezdil osvěžovat do Německa k velkému přírodnímu jezeru. Celé prázdniny bylo neskutečně parádné a já si užíval počasí. Dokonce jsem se šel ochladit v srpnu do Pekla (toho u České Lípy v údolí Robečského potoka).

Vrátil jsem se po dlouhé době k entomologickému zájmu a po letech jsem viděl otakárka fenyklového, v noci jsem sledoval noční motýly. Začal jsem dokonce tento nádherný létající hmyz chovat doma v houseníku a většina z nich poté, až se vylíhne, vylétne zase do světa. Hodně jsem se věnoval přírodě a rodině. V cizině jsem nebyl, naše vlast je taky nádherná a mnohdy neznáme ani krásy za humny. Doma jsem byl z celých prázdnin letos jen dva dny!

Roman Liščák

Prázdniny a práce, oběta slova začínají stejně a v mém případě se letos takřka stejně projevila. Nechci si ale jen stěžovat. Strávil jsem krásné tři dny v jižních Čechách a týden na Krétě, na které se mi bohužel podařilo ztratit mobil. Prázdniny mi tedy spíš něco odnesly, než přinesly. Přínos spatřuji v tom, že si musím dávat větší pozor na přílišnou roztržitost, která způsobuje stres a krade energii i spotřební elektroniku. Na školní půdu jsem vstoupil se stejným pocitem, s jakým vstupuji na jakoukoliv jinou půdu: s očekáváním, zvědavostí a snahou nešlápnout nikam, kam nemám!

Filip Stojaník

Představujeme ~~kandidátky~~ adeptky na redaktorky Bezevšeho

Jmenuji se **Dominika Alešová**. Přišla jsem do redakce Bezevšeho, protože mi to připadalo jako dobrý nápad. Myslím si, že je dobré zkoušet nové věci. Budu psát pod jménem Donny. Chodím do 1.A. Ráda kreslím, tancuji, zpívám, učím se novým věcem.

-Donny-

Jmenuji se **Sabina Kovandová** a budu se podepisovat jako Sabi. Abyste se o mně, jakožto nové člence redakce, něco dozvěděli, uvedu pár oblíbených aktivit, kterým se věnuji ve volném čase. Ráda píšu básničky, různé myšlenkové pochody a pocity, zajímají mě témata týkající se psychiky a filozofie. Mám ráda poezii. To vše tvoří můj den a většinu mých konverzací. Také ráda čtu a jezdím na koni. Přejí krásné dny všem čtenářům.

-Sabi-

Ahoj, jmenuji se **Tereza Pišová** a chodím do 1.A. Jsem nová členka redakce časopisu Bezevšeho. Kdyby mi někdy někdo před nějakým časem řekl, že budu psát do novin, tak bych mu nevěřila. Ale teď si myslím, že je to přesně to, co mi dá nejen nové zkušenosti, ale i to, v čem se mohu aktivně angažovat a bude to mít i viditelné výsledky. Doufám, že dobré.

-Wolfie-

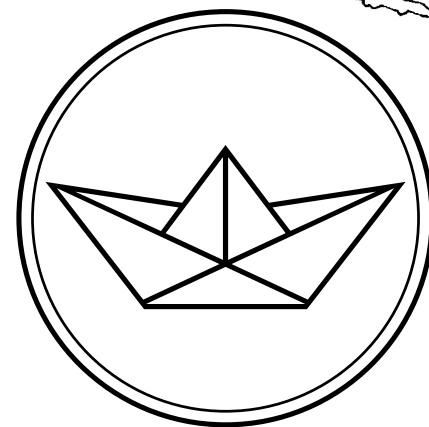

lezl jsem jí už na nervy. Když bohužel nemohla nebo když odjela na dovolenou (doufám, že příští rok poletíme spolu), chodil jsem na výlety s rodinou, se svým psem na procházky, s kamarády si zakopat a začal jsem dbát o svůj zevnějšek. Tyto prázdniny jsem si užil nejvíce, jak jsem mohl, a to díky mé přítelkyni a mé rodině. A do školy jsem se po tom všem přeci jen těšil, až budu se svými přáteli a spolupracovat se svými novými kolegy v redakci. Tímto přejí všem hodně štěstí v novém školním roce!

-HonzaŠ-

Ahoj jmenuji se **Bára Horáková** a od tohoto roku budete moci v časopise Bezevšeho vídat můj podpis Bee. Už od narození bydlím v nedalekém Jiříkově, kam jsem také chodila na základní školu. Mezi moje koníčky patří herectví, na které jsem v loňském roce chodila k Janě Hejret Vojtkové, herečce z libereckého divadla F. X. Šaldy. Krom herectví mě také baví psaní, a proto jsem se přidala do redakce. Doufám tedy že vás budou moje články zajímat a hlavně bavit.

-Bee-

f Knihkupectví Papírová loď @

RUMBURK Tr. 9. května 847/19 **777 063 074**
VARNSDORF Národní 517 **725 522 948**

Zdravím, čtenáři. Je tu nový školní rok a s ním i nové pocity z letošních prázdnin. Kamarádi si sdělují, co dělali, kde byli, a teď je řada na mě. Začalo to úplně stejně jako předchozích šestnáct let; přišel jsem domů a odhodil jsem tašku na místo, kde ležela až do 1. září. Celé prázdniny jsem trávil se svojí přítelkyní venku. Abych pravdu řekl, byl jsem s ní venku vždy, když byla možnost. Celé prázdniny jsem se věnoval jen jí,

DUŠIČKY aneb Český halloween zas a znovu

Už se blíží konec října a s tím i spojené tradice. Většina z vás si určitě vybaví jedno – Halloween, svátek slavený lidmi v anglicky mluvících zemích. A první myšlenka spojená s halloweenem? Škoda, že se u nás také neslaví.

Zatímco Angličané a Američané slaví tento svátek, my máme svůj vlastní – dušičky neboli svátek zesnulých. Mnoho lidí tento svátek uznává, ale myslím si, že v naší generaci příznivců ubývá. Proto mi dovoluňte vám ukázat, že tato česká tradice ještě nepatří do koše. Začneme nejdříve halloweenem. Svátek všech svatých v západních zemích se slaví jednoduše. Vyzdobí se bydlíště a děti převlečené do kostýmů se radují a žebrají o sladkosti. To my Češi máme daleko více sebeúcty. O žádné bonbony neprosíme. Typickým českým zvykem je v den dušiček navštívit hrob svých blízkých a ozdobit ho zapálenou svíčkou a rozkvetlou květinou. Symbolizuje se tak věčný život a víra v to, že život hrobem nekončí. Poněkud zapomenutý zvyk je pojídání kostí svatých. Krásný příklad, že i české dušičky mohou znít děsivě. Jedná se však pouze o speciální druh pečiva. Nemusíte se bát, že budete ohlodávat něčí ostatky. Obecně se u nás věří, že na svátek zesnulých k nám přicházejí duše těch, kteří již opustili svá těla. Mezi zajímavý folklor

se řadí také pití studeného mléka, aby se duše zchladily, a nalévání másla do olejových lamp nad hroby. To aby si duše přicházející z očistce mohly potříst spáleniny. To vše spolu nese speciální mystično a nádech záhady se špetkou strachu. Ale koneckonců se jenom staráme o naše prapředky. To z českých dušiček dělá krásnou oslavu humánního chování k ostatním. A to si myslím, že je víc než maskarní. Ale jestliže jste obzvláště aktivní, i v naší republice se dají najít akce zaměřené na halloweenskou tematiku, a tak nevěšte hlavy z nedostatku sladkostí. Ať už budete prožívat podzim jakkoliv, užijte si ho.

-Dan-

**HALLOWEEN
NA POLYGRAFCE**
7. listopadu 2018

HARMONOGRAM:

Již od rána můžete ladit svůj outfit do halloweenských barev (černá, bílá, oranžová), případně ozdobit svůj obličej lehce strašidelným make-upem.

- 16.20 sraz na dvoře školy
- 16.30 průvod v maskách městem
- 17.00 zapálení ohně s úvodním slovem na dvoře školy
- 18.00 focení v atelieru
- 20.00 konec akce

Časy v harmonogramu jsou pouze orientační, program se může změnit s ohledem na aktuální počasí.

Součástí akce bude malé občerstvení za symbolickou cenu, které pro vás připraví žáci. Možnost opékání vlastních buřtů na ohni. Během akce se můžete těšit na soutěže, hry, promítání krátkých hororových snímků, stezku odvahy a mnoho jiných.

ORIGINALITA

Narození, vývoj, první cesta do školy a PRÁSK! Táhne nám na osmnáct. Potkáváme známé s obvyklými průpovídkami typu: „Ty jsi zase vyrostl!“ a nebo „Kolik že ti je? Osmnáct? To tak rychle letí.“

Během puberty se začínáme seznamovat s tím, o co jsme doteď ani prstem nezavádili. Utváří-

me si nové názory, napadají nás nové myšlenky a pod vlivem internetu i okolí ztrácíme sami sebe. Většina lidí se bojí vykročit z davu a stát se jedinečnými. Ale k čemu je, když všichni nosíme stejnou značku oblečení, stejně upravené vlasy a chováme se stejně? Je to k ničemu, protože nejsme klony, ale lidé. Každý jsme svým způsobem jiný a v odlišnosti se meze nekladou.

Několik let ohrnujeme nos nad cigaretou, ale když je nám nabídnuta jako vstupenka do vy-

sněné party, na nechuť si ani nevzpomeneme. Kdo nám brání si vzít ty šíleně barevné podkoženky? Nebo tu rudou sukni od maminky? Vůbec nikdo! Pokud se nám líbí, bude nám zcela jedno, co si o tom jiní myslí. Být na oko populární a hned za zády pomluvená? Ne, děkuji, nechci. Proč se měnit jen kvůli okolí, když dřívě nebo později půjdeme každý vlastní cestou. Každý jsme jiný a tím jsme originální. A co vy? Jste originální?

-Verča-

POZDRAV Z OBALOVKY

Zleva: Bc. Petr Kalous, můj největší vzor, osoba, která mě strašně moc naučila a posunula dopředu, Anička Lišková, Tomáš Hospodka a já

Ahoj! Mnozí si na mě jistě ještě pamatují. Pro ty, co mě neznají, se v krátkosti představím. Jmenuji se Dominik Budský a jsem bývalý žákem Polygrafky. Vystudoval jsem zde obor reprodukční grafik pro média, následně jsem si doplnil kvalifikaci v oboru tiskař a přispíval jsem do bezvadného časopisu. Polygrafie a vše kolem ní mě strašně baví, a proto jsem se rozhodl dál pokračovat právě na Vyšší odborné škole obalové techniky ve Štětí. Spolu se mnou je ve třídě ještě Anna Lišková a Tomáš Hospodka, taktéž bývalí studenti Polygrafky.

A jak se tu vlastně máme, ptáte se? Máme se tu naprosto skvěle. Rozvíjíme své znalosti v polygrafii, děláme to, co nás baví, a s učiteli tu necháváme rozvíjet naši kreativitu na maximum.

Realizujeme různé zajímavé projekty a snažíme se ze školy dostat maximum, abychom se mohli dobře uplatnit v našem budoucím zaměstnání. Teď se možná ptáte, co kreativního můžeme

dělat na obalovce? Většina lidí si totiž jen představuje krabičky, ale i v nich může být člověk dosti kreativní a vymyslet nějaké netradiční konstrukční řešení. Nevymýšlíme tu jen krabičky, z papíru můžeme dělat cokoliv. Proto jsme se rozhodli z lepenky udělat vesmírnou loď z Hvězdných válek.

Neděláme ale nějakou malinkou lodičku na stůl, děláme vesmírnou loď poměrně větších rozměrů, jak vidíte na fotkách. Byl to velice náročný projekt, ale naučili jsme se na něm strašně moc. Řešili jsme různé nevšední problémy a neustále jsme projekt překreslovali. Doslova jsme jím žili, o čemž svědčí i to, že jsme tomu projektu obětovali veškerý náš volný čas. Nejprve jsme si vytvořili 3D model a na základě 3D modelu jsme pomalu loď překreslovali, abychom ji mohli vyříznout na plotru a složit. Ano, zní to jednoduše, ale úplně jednoduché to nebylo a bez odborné pomoci našeho učitele Bc. Petra Kalouse by to rozhodně nešlo. Těšíme se na další bláznivý projekt!

Jestli byste někdo chtěl tvořit s námi krabičky a všechno možné z kartonu a lepenek, určité se přijedte za námi do Štětí podívat na Den otevřených dveří, který se koná. 24. 10. 2018 a 15. 1. 2019. Nebo stačí zavolat a domluvit se na individuální prohlídce. Zde se můžete podívat na to, co děláme, a přímo si vyslechnout naše příběhy. Budeme se na vás rozhodně těšit!

-Dom-

TECHMÁNIA PLZEŇ

Jen co začala škola, koncem září, vypravili jsme se na exkurzi za poznáním do centra Techmánie v Plzni. Dlouhou cestu jsme zvládli a odměnou bylo místo plné interaktivních projektů a exponátů, věnovaných vědě a jejímu přiblížení veřejnosti.

Nadchl nás otevřený prostor plný praktických ukázek fungování vědy v praxi, ať už v oboru fyziky, matematiky, geografie, astronomie nebo třeba gastronomie a zdravé výživy. Expozice

je umístěna do nově upravené stoleté budovy v areálu firmy Škoda, pod jejíž záštitou také centrum vzniklo.

Co jsme viděli? Optické jevy, obří magnet, který jsme se snažili rozhoupat, historické vlaky a autobusy, prošli jsme nakloněným pokojem a kajutou Titaniku, zkoušeli na vlastní kůži tlak vody, zažili 3D projekci vesmíru, pokoušeli jsme obelstít černou díru.

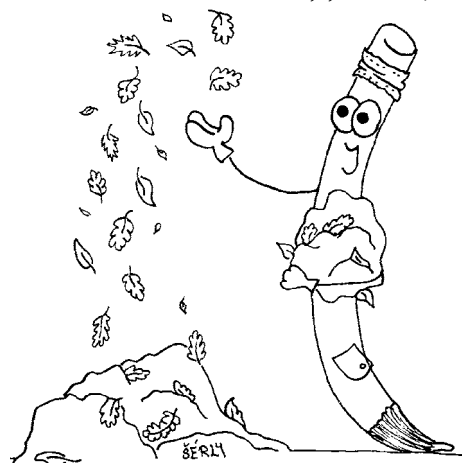
Jedinou vadou na kráse byl nedostatek času. Prostě Plzeň je město vzdálené a doba, strávená v autobuse, byla vyčerpávající. Právě proto jsme ale rádi, že se vše uskutečnilo. A to ještě nevíte, že další poznávací plavba se chystá.

J. Čapková

Technologie a sociální sítě

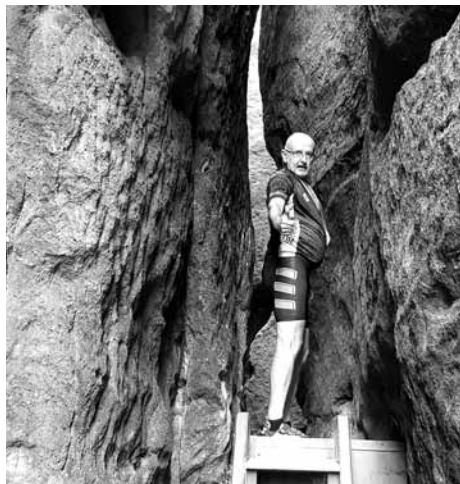
Můžu s klidem říct, že nám všem technologie usnadnila životy. Pomohla nám spojit se s lidmi ze všech koutů světa. Díky ní můžeme zavolat rodičům, abychom je ujistili, že ještě pořád žijeme. Umožnila nám všem sdílet se světem naše oblíbené momenty, názory a nápady. Avšak díky tomu se mnoho lidí odpojilo od reality. Namísto toho, aby si u oběda povídali přátelé mezi sebou, všichni se koukají svých mobilů a občasně prohodí slova: „V něčem jsem tě označil.“ Dnešní děti jsou neustále na mobilech, a místo toho aby si hrály, sledují videa různých dětí, jak si hrají s hračkami. Myslím, že bychom měli technologii omezit, jelikož už neumíme s druhými komunikovat. Takže zkuste být na pár dní bez sociálních sítí. Uvidíte, že to není vůbec špatné.

J. Jawichová, 3.S

OHLÉDNUTÍ

za turistickým kurzem
JETŘICHOVICE – VYSOKÁ LÍPA
ČERVEN 2018

ANNA GRUŠOVÁ NEJEN O ŽIDOVSKÉM OSUDU

Ve čtvrtek 11. října měli žáci tříd 2.S a 3.S opět tu čest poslechnout si vyprávění pamětnice. Tentokrát přijela do Rumburka překladatelka, bývalá ředitelka Poradny pro uprchlíky Anna Grušová, dcera Eduarda Goldstückera, československého germanisty, překladatele a pedagoga, a bývalá manželka básníka, prozaika, překladatele a ministra školství Jiřího Gruše.

Besedy u nás pravidelně pořádá Mgr. Filip Stojaník, díky kterému máme možnost poznávat osudy lidí, kteří prožili těžké životy, byli pronásledováni a vězněni, dokonce popraveni. Zijeme našťáště ve svobodné zemi, máme přístup k informacím, které nám dnes nikdo nezkruskuje (na rozdíl od komunistické éry). Můžeme pátrat v různých pramenech, v knihách, na internetu, můžeme sledovat zajímavé pořady v televizi nebo poslouchat rádio (dnes nám ho nikdo neruší). Když ale poznáme osobně pamětníka, který nám vypravuje, je to tak autentické, že takovou zповěď nikdy nic nepředčí. Obrátila jsem se na Filipa Stojaníka a položila mu pár otázek. S kým jiným si povídat o této besedě a paní Anně Grušové, než s člověkem, který ji zná osobně.

• **Filipe, jak jsi poznal paní Annu Grušovou. A jak se stane to, že tak mladý člověk, jako jsi ty, zná tolik osobností a pamětníků?**

Paní Grušovou jsem poznal díky tomu, že mě s ní seznámila její dlouholetá kamarádka herečka Hana Frejková, která naši školu navštívila minulý rok a jejímž vyprávěním vlastně celý náš besední „cyklus“ započal. Připravujeme spolu rozsáhlý rozhovor, stejně jako s její mladší sestrou Helenou Vávrovou. Obou dam si velice vážím a jsem šťastný, že jsme se mohli setkat. A jak se to všechno stane? Nevím, snad je to tím, že mě vždy nesmírně těšilo setkávat se s lidmi, kteří něco zajímavého prožili a vykonali. Historie se ti tak otevírá zcela jedinečným a vzácným způsobem, ať už jde o vzpomínky příjemné či bolestivé, považuji za důležité se s nimi seznamovat. Můj život je díky tomu rozhodně mnohem bohatší a pestřejší. Vždyť tito lidé jsou mi často inspirací a vzorem!

• **O životě Anny Grušové toho víš dost, mohl bys jen krátce nastínit, o čem nám na besedě vyprávěla? Proč měla její rodina tak těžký život?**

Nevím, zda to lze popsat ve stručnosti, ale pokusím se. Otec Eduard Goldstücker byl významným germanistou židovského původu. Pocházel z chudých poměrů a v době první republiky vstoupil do KSČ a stal se přesvědčeným komunistou. V roce 1939 emigroval se svou ženou před Hitlerem do Velké Británie. Jeho rodina a příbuzní zahynuli během druhé světové války v nacistických koncentračních táborech. Po návratu do Československa působil např. jako první československý velvyslanec v Izraeli. V roce 1951 byl v rámci politických čistek uvnitř KSČ zatčen a následně odsouzen na doživotí, k jeho propuštění došlo v roce 1955. Zažil na vlastní kůži projevy antisemitismu padesátých let. Anna Grušová se později vdala za spisovatele a básníka Jiřího Gruše, který se stal po roce 1968 zakázaným autorem, také proto se pohybovala v době normalizace v disentu. Teprve po roce 1989 se směla věnovat překladatelské činnosti a práci v Poradně pro uprchlíky. O tom všem hovořila v rámci naší besedy. V životním osudu paní Grušové i celé její rodiny se odráží mnohé složitosti i těžkosti dvacátého století.

• **Beseda trvala dvě vyučovací hodiny. Je snad něco, co nezaznělo a mělo zaznít? Zapomnělo se na nějaké téma?**

To se bohužel stane vždy, protože čas je neúprosný. Nejvíce mě snad mrzí téma, které jsme si spontánně uvědomili při odpolední prohlídce odborného výcviku, kterou skvěle vedl Ivo Šabata. V knihárně se paní Grušová rozpomněla na dobu, kdy se podílela na rozšiřování samizdatové literatury. Možná bych měl našim studentům vysvětlit, co se pod tímto pojmem skrývá. Šlo o texty zakázaných autorů, které se šířily v neoficiálním oběhu, např. v opisech. Shodli jsme se,

že poznání mnohých detailů spojených s těmito aktivitami, by mohlo žákům přiblížit, jak obtížná kdysi byla činnost, se kterou se dnes běžně setkávají během své praxe ve zcela jiné a modernější podobě. Nemyslím to čistě jen z technického hlediska, ale také proto, že za toto úctyhodné úsilí hrozilo vězení. Pro ilustraci nemusím chodit daleko, protože několikaměsíční vyšetřovací vazba neminula ani prvního manžela paní Anny Jiřího Gruše, kterého StB zatkl právě v souvislosti se samizdatovým vydáním jeho románu Dotazník.

• **Jak hodnotíš čtvrtěční dopoledne na Polygrafce? A jak hodnotíš besedu paní Anna Grušová?**

Snad mohu napsat, že čtvrtěční dopoledne s paní Grušovou hodnotím velmi pozitivně. Žáci mě překvapili, že pozorně poslouchali, paní Grušová hovořila velmi krásně a otevřeně. Beseda se nesla v citlivém, poučném a uvolněném duchu. Nesmím také zapomenout vydvihnout moderátorský výkon Lucie Vajsové, které se napoprvé svého úkolu zhostila výborně. Paní Grušová čtvrtěční publikum velmi chválila. Zdůraznila, že se naši žáci projeví velmi vnímavě, ukázněně a v závěru besedy také aktivně. Taková slova mě nesmírně potěšila.

• **Když jsme si ještě týž den telefonovali a rozebírali do detailu čtvrtěční den, sdělovali si naše postřehy a znovu probírali vše, co zaznělo a nezaznělo, s potěšením jsi mi říkal, jak hodnotili besedu kolegové. Můžeš se s některými hodnoceními podělit?**

Zaznamenal jsem hodnocení Lindy Pazderníkové, Jiřího Stránského a Romana Svobody. Roman Svoboda poznamenal, že beseda představovala perfektní průřez celým obdobím komu-

nistického režimu. Linda Pazderníková mi ještě týž den napsala, že celá beseda pro ni znamenala velmi emotivní zážitek. Jsem svým kolegům vděčný, že tuto diskuzi navštívili. Naším studentům děkuji za pozornost a vnímavost.

Musím říct, že jsem byla také u toho všeho a poslouchala bez dechu elegantní a vzdělanou, moudrou a životem těžce zkoušenou dámu, která ani omylem nerezignovala na život. Naopak, pomáhala potřebným. Také nutno podotknout, že přijela do Rumburka zcela nezištně a bez honoráře se podělila o svůj život a sdělila věci tak osobní a bolestivé, že jsem je velmi intenzivně sdílela. Projížděly mnou pocity velkého smutku a bolesti a střídaly se s vlnami energie a nadhledu. A také humoru. A bylo to, milí čtenáři, vyprávění skromného člověka a tak z duše a upřímně, že to ani nelze vypovědět.

Milé bylo i osobní setkání redaktorů s paní Annou Grušovou ve sborovně. Děkuji za krásný den, děkuji, že jsem mohla být u toho a za to, že máme slušné žáky, kterých se toto vyprávění také dotklo a kteří nám určitě neudělali ostudu.

Iva Šabatová

31 DNŮ, 31 ILUSTRACÍ

Nastal čas dušiček, pro ostatní národnosti čas halloweenu a pro umělce čas INKTOBERŮ aneb měsíc plný černobílých ilustrací.

Co to vlastně inktober je? Každý říjen umělci z celého světa, ať už zkušení, či úplní amatéři, se účastní výzvy a vytvoří po celý měsíc jednu perokresbu denně. Na oficiálních stránkách nebo sociálních sítích inktoberu najdete takzvaný „Prompt list“, což je seznam slov, a vy se pokoušíte k tomu slovu nakreslit cokoliv, co vás napadne.

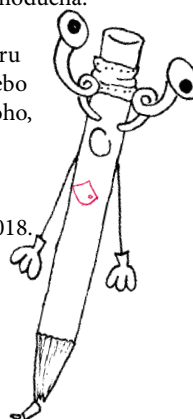
Inktober vznikl v roce 2009 zásluhou ilustrátora a učitele Jakea Parkera. Jeho cílem bylo zlepšit se v dovednostech perokresby a vytvořit si pozitivní vztah ke každodennímu kreslení.

Od té doby se z toho stala celosvětová výzva pro všechny umělce jakékoli kategorie.

Nejdůležitějším faktorem inktoberu je, abyste si užívali proces a něco se i přiučili. Pokud se chcete zúčastnit této každoroční události, pravidla inktoberu jsou velice jednoduchá:

- 1) Nakreslete obrázek inktoberu buďto tradičně na papíře nebo v digitální podobě, podle toho, v čem se chcete zlepšit.
- 2) Zveřejněte svůj výtvar na sociálních sítích pod hashtagem #inktober 2018.
- 3) Užijte si proces tvoření!
- 4) Opakujte tyto kroky každý den po celý měsíc.

S. Rezková, 3.S

Podívejte se na facebookovou stránku EmekeArt. S Klárkou Winterovou přineseme rozhovor v některém z příštích čísel

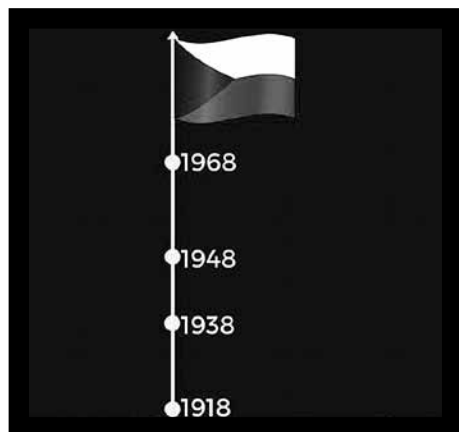
Klára Winterová
Strašidelná pohádka - Coralina

Klára Winterová
Fialová romance - Faun v lese

OSUDOVÉ OSMIČKY

1918, 1938, 1948, 1968? Říkají vám něco tyto roky? V redakci nás zajímalo, jak jsou na tom studenti na Polygrafce se znalostmi těchto důležitých dat, a tak jsme se s Martinem vydali do několika tříd a nechali vás napsat takovou malou písemku. Jako bonus jste mohli psát názory na rok 2018. Celkem jsme vybrali 60 odpovědí. Když jsem si je procházel napoprvé, napodruhé, ale i na potřetí, zdálo se mi to docela solidní, odpovědi tam byly. Když jsem je ale jednotlivě prošel a spočítal správné odpovědi, výsledek už nevypadal úplně skvěle. Z šedesáti lidí jen jeden jediný napsal správné odpovědi ke všem rokům. Jeden z 60! Aby to ale nedopadlo úplně příšerně, uznával jsem i nepřesné či skoro špatné odpovědi. Konkrétně jsem uznal začátek 2. světové války k roku 1938, ačkoliv „oficiálně“ začala v roce 1939. To byla velmi častá odpověď, stejně jako konec 2. světové války k roku 1948, ale to už se uznat nedá.

Konkrétní výsledek vypadá takto: 24 lidí ne-napsalo žádnou správnou odpověď, 20 lidí jen jednu (nejčastěji k roku 1918 jako konec 1. světové války, menšina napsala vznik samostatného Československa), 8 lidí odpovědělo správně na dva letopočty, tedy polovinu, 7 lidí napsalo správné odpovědi na tři, přičemž nevěděli buď rok 1948, nebo 1968. A již zmiňovaný jeden jediný odpověděl správně na všechny čtyři otázky. A to mám ještě podezření, že to byl strýček Google. Shrnutí: 44 z 60 žádná nebo jedna správná odpověď. A ještě jsem přivíral oči u nepřesných odpovědí a u roku 1938.

Trochu jsem to dopředu čekal, proto tu byla druhá část, a to rok 2018. Schválně jsme nechtěli konkrétní odpovědi, ale jen vaše názory a to, co vás napadne jako první. Mnozí to pojali osobně a psali, jaký je rok 2018 pro ně. Jiní psali o situaci v ČR nebo obecně o dnešní době. Dostali jsme i hodně stručných odpovědí typu „je to na *pípnutí*“, ale i radost z nástupu na střední školu a na intr. Objevil se i optimista, který vzkazuje: „Je to malé číslo, lepší by byl rok 2222, protože to zní lépe. Jinak je to celkem fajn, ale za několik let to bude lepší.“ Ale i pesimista: „Zatím tento rok nevypadá moc dobře z politického hlediska.“ Tento člověk napsal, že v roce 1968 skončil komunistický režim. To opravdu ten rok nevypadá moc dobře na to, že jsi nám ukončil komunismus o 21 let dřív. Někdo zase zmínil, že nám zlevnili autobus a že prezident je stále stejný *zde opět poprosím pípnutí*.

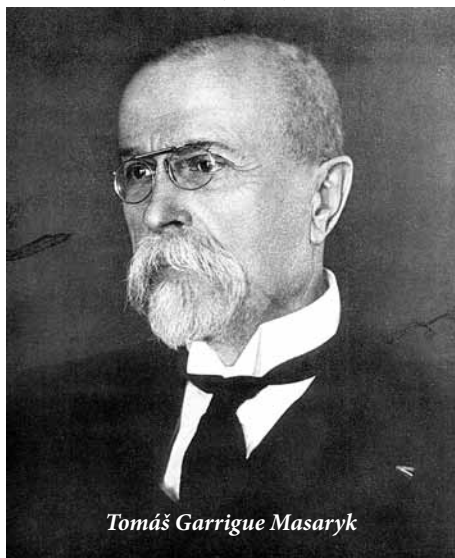
Trochu mě překvapila všechna ta negativita, takže tady jeden pozitivní vzkaz:

„Já si myslím, že hodně lidí rok 2018 odsuzuje a bere ho jako špatný rok. Samotný rok 2018 za to nemůže, protože je stejný jako každý jiný. Neodsuzujeme rok 2018 a vezměme ho mezi ostatní roky jako dobrý rok. Rok, kdy ze sebe můžeme udělat lepšího člověka.“

Nakonec úvodu ještě nějaké perličky. Věděli jste, že v roce 1918 byl konec světa a v roce 1948 zapálili Huse? Nebo že v roce 1968 shořel jakýsi barák? Tyhle odpovědi napsal jeden člověk. Obávám se, že tady máme někoho s podezřelým zájmem o oheň. Dal bych si pozor.

A teď už konečně správné odpovědi k jednotlivým rokům.

1918 – 28. října 1918 byla vyhlášena Československá republika. Nešlo však o rozhodnutí „ze dne na den“, kdy si někdo řekl, že odtud tu bude Československo. Vznik samostatného Československa byl dlouhý proces a snahy Tomáše Garrigua Masaryka a jeho spolupracov-

Tomáš Garrigue Masaryk

níků. Jednou z prvních událostí, která nakonec vedla k samostatnosti, bylo vyhlášení Tříkrálové deklarace 6. ledna 1918. V této deklaraci požadovali čeští poslanci Říšské rady spolu s poslanci zemských sněmů autonomii pro Čechy a Slováky a spojení českých a slovenských zemí v rámci Rakouska-Uherska.

Jelikož se právě nacházíme v Rumburku a časopis Bezevšeho vydává škola, která sídlí v bývalé soudní budově, kde byli odsouzeni vzbouřenci Rumburské vzpoury, je téměř mojí povinností zmínit i tuto událost. Rumburská vzpoura začala 21. května 1918. Stoleté výročí jsme si připomněli nedávno, konaly se velké oslavy, průvod a rekonstrukce bitvy, které „velel“ náš učitel odborného výcviku pan Roman Liščák. Rozhovor s ním si můžete přečíst v 56. čísle.

Vzpouře vznikla hlavně kvůli nespokojenosti vojáků se zásobováním, nevyplácením žoldů a šikanou. Vzbouřenci byli rozehnáni u Nového Boru a její vůdci byli odsouzeni a zastřeleni 29. května 1918.

Rumburská vzpoura

Počátkem října 1918, kdy bylo jasné, že Rakousko-Uhersko směřuje k rozpadu, odstoupili čeští poslanci říšské rady. 14. října 1918 byla Edvardem Benešem a Aloisem Rašínem v Paříži vyhlášena prozatímní česko-slovenská vláda. Složení bylo následující: předsedou vlády a ministrem financí byl Tomáš G. Masaryk, ministr zahraničí a vnitra Edvard Beneš a ministr války Milan Rastislav Štefánik. Působila do 14. listopadu 1918, kdy předala moc první československé vládě v čele s Karlem Kramářem a prezidentem byl zvolen Tomáš G. Masaryk.

Rok 1938: Nejčastější odpovědi bylo „nevím“ a „začátek 2. světové války“, která ale začala „oficiálně“ až 1. září 1939 napadením Polska. Správnou odpovědí byla **Mnichovská dohoda** nebo **zabrání Sudet**, to byla nejdůležitější událost. Ten rok se toho ale událo mnoho.

12. září započalo sudetoněmecké povstání, které bylo řízené Sudetoněmeckou stranou. Předsedou této strany byl Konrad Henlein, proto se povstání také říká henleinovský puč. Střetů a incidentů bylo mnoho. Ve dnech 21. – 24. září se například vedly boje o Šluknovský výběžek.

23. září byla vyhlášena všeobecná mobilizace Československé republiky.

Všeobecná mobilizace

Mnichovská
dohoda

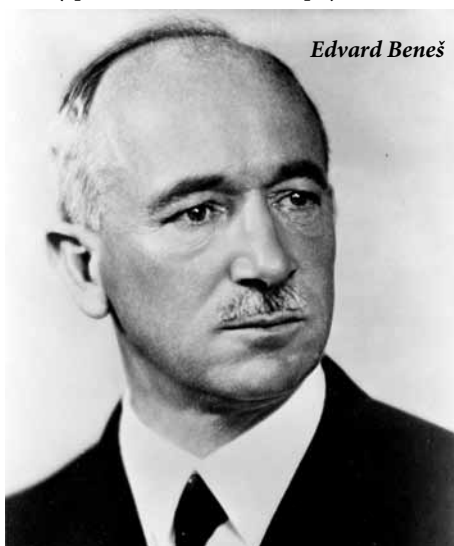
29. září se v Mnichově sešli zástupci čtyř zemí – Neville Chamberlain (Velká Británie), Édouard Daladier (Francie), Adolf Hitler (Německo) a Benito Mussolini (Itálie), kde podepsali Mnichovskou dohodu, která Československu nařizovala, že se do 10. října musí vzdát svého pohraničí, tedy Sudet.

1. října překročily první německé jednotky státní hranice. Hned druhý den vstoupila do Těšínska polská armáda, 3. října již Hitler navštívil některá obsazená města. 10. října byla obsazena všechna určená území.

Klement Gottwald

1948 – Komunistický převrat v Československu, respektive jeho vyvrcholení. Komunisté se už delší dobu snažili o převzetí moci, přičemž spolupracovali se Sovětským svazem. V prvních poválečných parlamentních volbách, konaných 26. května 1946, získala Komunistická strana Československa 40,17 % hlasů. Na Slovensku, kde vyhrála Demokratická strana se 61,4 %, získala Komunistická strana Slovenska mnohem méně hlasů – 30,48 %. Je paradoxní, že od západních Čech směrem na východ volební výsledky komunistů klesaly. Samotný převrat se udál ve dnech 17. – 25. února, kdy prezident Edvard Beneš přijal demisi ne-

Edvard Beneš

komunistických ministrů. Podle tehdejší ústavy měl prezident vyhlásit nové volby, ale nestalo se tak a pověřil předsedu KSČ Klementa Gottwalda sestavením nové vlády. Tak vznikla první komunistická vláda.

1968 – Nyní se posuneme o celých dvacet let dopředu. Přeskočíme celá padesátá léta, která ponechám jiným expertům, a téměř celá šedesátá léta. Dostáváme se do období Pražského jara. Po „mrazivých“ padesátých letech tvrdého komunistického režimu přišlo „oteplení“ a uvolnění poměrů v Československu. Přišlo takzvané jaro. Hlavním představitelem Pražského jara byl Alexander Dubček, který se 5. ledna

Alexandr Dubček

1968 dostal do čela komunistické strany a nahradil tak Antonína Novotného. Pokoušel se o liberalizaci režimu a prosazoval „socialismus s lidskou tváří“. Jeho mandát byl však slabý, jelikož byl zvolen o jediný hlas a čelil mnoha odpůrcům ve straně. Opíral se o veřejnost, která se probouzela. Dubček například zrušil cenzuru (26. června) a přinesl svobodu tisku. Za to a za další reformy čelil kritice uvnitř komunistické strany a vedení Sovětského svazu, kterému se situace v Československu vůbec nelíbila. 4. května proběhlo v Moskvě jednání nejvyšších představitelů Československa v čele s Dubčkem a Sovětského svazu v čele s Brežněvem. Vedení SSSR požadovalo rázná opatření proti silícím antisocialistickým a pravicovým silám.

Doba nejistoty a napětí nastala v červnu, kdy na československém území proběhlo vojenské cvičení států Varšavské smlouvy s názvem „Šumava“ a sovětské jednotky si prodloužily návštěvu. Odešly až 3. srpna, tedy krátce před invazí. Nezůstaly tu jen tak, cvičení využily k mapování terénu a přípravě invaze.

Na přelomu července a srpna se znovu setkala vedení KSČ a KSSS (Komunistická strana

Sovětská okupace

Sovětského svazu). Toho využili konzervativní představitelé strany a po pro Sověty neúspěšném jednání předali Brežněvovi 3. srpna tzv. „zvací dopis“, který obsahoval výzvu k pomoci proti hroící kontrarevoluci. Předání dopisu bylo vlastizradou i podle tehdejších zákonů. Krátce před půlnocí 20. srpna vstoupily armády Sovětského svazu, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky na území Československé socialistické republiky.

-Honza-

A jak vidí rok 2018 historik na slovo vzatý Mgr. FILIP STOJANÍK?

2018 – Není jednoduché charakterizovat leto-počet, který ještě „nedoběhl“ a od něhož nás nedělí dostatečný časový odstup. Každý z nás si zřejmě o současné době něco myslí a mnozí si dokonce utvářejí určitý názor, ať už povrchní, či jasněji ukotvený a podpořený různými argumenty. Přesto si ale myslím, že neúprosné dějiny nám jednou vystaví zcela jiný obrázek, než jaký si dnes představujeme. Vždyť právě významná osmičková výročí dvacátého století nás učí, že politické ideologie a režimy, kterým jejich tvůrci a služebníci předvíдали věčnost a neochvějnost, přece jen zanikly. Rád se občas vracím k velmi nadějným a prorockým slovům z Bible kralické, která působí povzbudivě i v daleko těžších časech, než jsou ty, které právě žijeme: „Věk pomijí, a jiný věk nastává, ačkoli země na věky trvá.“ A jaký je tedy náš současný věk z mého pohledu? Poprvé od roku 1989 vznikla vláda podporovaná komunisty. Ano, nejsme jako oni. Prezident republiky zvolený v přímé volbě užívá v živém rozhlasovém vysílání výrazy, kvůli kterým já své studenty usilovně napomínám. Tentýž prezident se navíc rozhodl, že se promlčí již zmiňovaným osmičkovým rokem a k důležitým výročím nepronáší žádné projevy. Mnozí jej proto kritizují, ale já jsem šťastný, neboť svérázných výkladů historie jsem si již od tohoto pána vyslechl dost a bez dalších se milerád obejdou. Nechci však zůstat jen u politiky! Žijeme v době, která nabízí řadu možností: kulturních, společenských, technických a mnohých jiných. Stále se můžeme svobodně vyjadřovat, cestovat či vzdělávat. Ovšem nic z toho nelze chápat samozřejmě a s neomezenou časovou platností. O svobodu a demokracii musíme pečovat. Z novodobé české historie bychom se měli poučit alespoň natolik, že ztratit svobodu je daleko snazší, než ji vybudovat.

-FiS-

Svět z koňského hřbetu

Musí to být krása, říkám si, když občas při procházce potkáme někoho na koni. V blízkosti mého domova chovají koně, zřídili jim výběh a na plotě mají ceduli s poděkováním za chléb, který by doma někomu mohl zbývat. To je vše, co mohu spatřit ze svého úhlu pohledu. Tuším, že za tím vším se skrývá láska k tomuto překrásnému zvířeti, ale také dost dřiny. I na Polygrafce jsem občas zachytila signály, že někdo chodí ke koním. Letos je těchto signálů mnohem více, proto jsem se s velkou zvědavostí zeptala některých zákyň, jak to vlastně s tímto velkým koníčkem je.

- ❶ Jak se to stane, že se člověk dostane ke koním a že se naučí jezdit?
- ❷ Jak dlouho se tomu věnuješ? Co všechno tento koníček obnáší? Tuším, že to není jen zábava...
- ❸ Jaké vybavení člověk potřebuje? Je to drahý koníček?
- ❹ Vím, že existují parkurové závody? Připravuješ se na ně, nebo ses již zúčastnila? Dá se závodit i jinak? Máš doma nějaká ocenění?
- ❺ Jaký je svět z koňského hřbetu?

BARBORA KALBÁČOVÁ

❶ Já jsem milovala koně už od dětství, ale ve Cvikově, kde bydlím, nic takového jako koně nebylo. Věděla jsem, že je klub ve Sloupu na minifarmě, ale byla jsem malá a neměla bych jak dojíždět. V mých třinácti letech mě na facebooku zkontaktoval můj strýc, kterého jsem nikdy neviděla. Dozvěděla jsem se, že pracuje jako brigádník v České Lípě na ranči Falada. Vždycky, když jsme jeli okolo, viděla jsem koně, ale nikoho by nenapadlo, že je tam jezdecký klub. Strýc mi tedy domluvil schůzku s majitelem a zároveň trenérem ranče. Tím se mi splnil můj sen. Naučí se jezdit ten člověk, který se chce něco naučit a který do tréninku dává všechno.

❷ Jezdím čtyři roky. Někdo si říká, co na tom jezdecktví vlastně je, ale tito lidé si neuvědomí, co jeden takový trénink obnáší. Pot, slzy štěstí i neštěstí, někdy i bolest a taky nehoráznou dřinu s pultunovým zvířetem.

Dřina zahrnuje i práci a péči. Musíte třeba točit vodu v mínus dvaceti ve tmě. Nebo chodíte po ranči a rozbíjíte led, aby měli koně z čeho pít. Je to zároveň i ten nejhezčí sport (můj názor). Je to krásný pocit vědět, že jste s takovým zvířetem spojeni a že mu důvěřujete a ono vám. Získáte si tím přátelství i partnera, který vás nezklame.

❸ Pokud máte svého koně, náklady jsou o to horší. Jezdec se spokojí s helmou a jezdeckými botami, ale kůň potřebuje sedlo, dečku, uzdečku, ohlávku, čistění, ustájení a podobně. Levná záležitost to opravdu není.

S kobyldkou Barunkou jezdím asi nejvíc.

❹ Parkur jsem nikdy nejezdila, ani anglický styl ježdění. My jezdíme na ranči western a závody a disciplíny, způsob přístupu ke koním a ježdění jsou úplně odlišné.

Já si jen někdy něco zajedu, ale mám v plánu si udělat licenci WRC (western riding club) a pokud budou finance, chci si zajet nějaké oficiální závody.

❺ Pro mě je to to nekrásnější místo. Svět je jiný a nemyslíte na žádné své problémy. Prostě vypnete a soustředíte se jen na koně, na přírodu a svět kolem vás.

CLAUDIE BILÁ

❶ Každý to má jinak. Já jsem třeba ke koním přišla přes kamarády. Chodila jsem k nim na farmu, kde jsme se o ně starali a jezdili na nich. Chodili jsme tam skoro každý den a tak jsme se naučili jezdit.

❷ Věnuji se koním už od malička, ale když jsem se tomu začala opravdu hodně věnovat, bylo mi deset let.

Kůň zabere hodně času. Ráno vstanete nakrmíte koně, dáte ho na pastvu. Pak si vyčistíte stáj, uklidíte ohradu. Odpoledne si nasedláte koně, jedete na vyjížďku nebo na jízdárnu trénovat. Pak ho vyčistíte, popřípadě umyjete, když bude zpocený, a pak ho dáte do stáje a dáte mu jídlo. Když bude mít někoho na trénink a budete ho učit jezdit, tak toho máte více a je to na delší dobu.

❸ Ke koním potřebujete: rajtky, nějaké jezdecké boty, například pérka, vestu neboli páteřák, helmu, a když budete mít vlastního koně, tak i nějaké vybavení, jako je třeba čistění, sedlo, uzdečku a dečku.

Není to jen tak nějaký levný koníček. Kůň potřebuje nějaké žrádlo, podle toho, co s ním děláte, seno na zimu, pak kováře každé dva až tři měsíce, očkování a další věci pro vás.

❹ Jezdím taky parkur, ale ne závodně a ani to neplánuji.

❺ Svět z koňského hřbetu je nepopsatelně krásný pocit. Když nemám třeba náladu nebo mě něco trápí, okamžitě jdu jezdit a hned mi to náladu zlepší. Den je obratem lepší. Pohled na svět z koňského hřbetu je to, co mě naplňuje. Tento koníček mě neskutečně baví, a proto máme se sestrou svého vlastního koně, který se jmenuje Jappie J. B. Užíváme si s ním a plníme si náš sen!

Moje druhá rodina

SABINA KOVANDOVÁ

❶ Řekla bych, že u každého je to jinak, v mém případě to začalo v osmi letech a jezdit jsem se naučila díky své úžasné trenérce, která je mimo jiné i mou skvělou přítelkyní.

❷ Věnuji se koním sedm let. Samozřejmě, jen zábava to není, je to dřina, obzvláště když se tomu věnujete hodně. Jsou k tomu potřeba určité znalosti a hodně trpělivosti jak s koňmi, tak se sebou.

❸ To je individuální. Pokud nemáte vlastního koně, stačí nejspíš tričko po tatínkovi, co má do práce, a holiny, co jste nosili na houby.

❹ Ne, nemám. Parkuru se věnují lidé, co jezdí a učí se tzv. anglické ježdění. Já jezdím western.

❺ Svět je krásný a tak jiný. Bylo by to na dlouhé vyprávění, ale vše můžu shrnout do jedné věty: Nejhezčí pohled na svět je z koňského hřbetu. Tato věta se říká už hodně dlouho a já ji mohu jen potvrdit.

NATÁLIE NEZDOBOVÁ

❶ Lásku ke koním musí mít člověk v sobě. Já jsem začala jezdit ve svých osmi letech, ale koně jsem měla ráda od malička. Měla jsem to štěstí, že v mém okolí je dost koňáků, a já jsem měla tu možnost dostat se ke koním blíž. Ze začátku jsem se učila jezdit u paní, která měla koně ustájeného blízko nás. Ale za nějakou dobu se přestěhovala a koně si odvezla. Pořádně trénovat jsem začala ve Sloupu, kam jsem jezdila tři roky a hodně se toho naučila. Ve třinácti letech jsem dostala svého koně.

❷ Koním se věnuji sedm let. Ano, jen zábava to není. Je to hodně práce, času a péče, ale je to především velká radost. Postarat se o koně není nic lehkého. Musíte ho trénovat, čistit, trávit s ním čas a také mít spoustu věcí, které ke koni potřebujete, veškeré vybavení, krmení a také místo, kde koně budete mít.

❸ Pro koně potřebujete sedlo, uzdečku, podsedlovou dečku, lonž (vodící šňůra), ohlávku, vodítko, bandáže pro zpevnění nohou, čistění, bič, různé přípravky proti hmyzu, přípravky na kopyta a další možné přípravky, je jich hodně. Pro sebe potřebujete rajtky, přilbu, bezpečnostní vestu (nepoužívá každý), rukavice pro

lepší držení otěží, chapsy - „návleky“ na nohy, jezdecké boty (vysoké i nízké), někdo používá i ostruhy (slouží jako „tvrdší“ pobídka pro koně, když kůň není citlivý nebo špatně reaguje na jemnější pobídky), a pak spoustu dalších věcí. Je toho strašně moc. Ano, nic levného to není. Když jsem jezdila na tréninky do Sloupu, za rok jsme zaplatili přes 10 000 Kč a jezdila jsem tam tři roky. Poté, co jsem dostala svého koně, se ná-

ELIŠKA KNOTKOVÁ

❶ Já jsem se ke koním dostala přes kamarádku, když začala jezdit. Líbila se mi práce s koňmi, tak jsem to také zkusila.

❷ Jezdím asi rok. Obnáší to hodně trpělivosti. Člověk se nesmí bát, když pracuje s takovými zvířaty.

❸ Většinou stačí jen základní vybavení, jako je helma a jezdecké boty (pérka). Pokud máte svého koně, obnáší to samozřejmě mnoho dalších věcí a finančně je to pak hodně náročné.

❹ Na závody se chystám příští rok, ale ne na parkurové. Ocenění zatím žádné nemám.

❺ Svět z koňského hřbetu je nádherný, například, když se jedete s koněm jen tak se projet lesní cestou a necháte se unášet okolím, vyčistíte si hlavu a všechny myšlenky a problémy se na tu chvíli ztratí.

klady zvýšily. Pravidelně kupujeme seno, krmení, slámu, všechno vybavení, musíme pravidelně odčervovat, očkovat a také volat kováře a dělat kopyta (v létě jsme dávali podkovy, jinak jsme jen strouhali)

❹ Ano, existují, ale já se na žádné parkurové závody zatím nechystám. Zúčastnila jsem se menších hobby závodů ještě s koníkem ze Sloupu, kam jsem chodila, a mám doma 1 medaili za 2. místo a 2 mašličky za účast, kde jsem jednou skončila pátá poté asi sedmá.

❺ Svět z koňského hřbetu je krásný. Jen tak si vyjet na vyjíždku, na nic nemyslet a soustředit se jen na toho koně je nádherná.

Svého koně už bohužel nemám po dvou letech snažení se spolu nějak sblížit a fungovat se mi to nepovedlo. Prostě jsme si nesešli. Není nic lehkého tohle vysvětlovat lidem, kteří koním nerozumí. Někdy vystřídáte hodně koní a ani s jedním si neseďte. Někdy stačí první kůň a víte, že to je na celý život. Samozřejmě to není nic lehkého po dvou letech prodat koně, se kterým jsem byla každý den několik hodin. Ale je lepší, aby byl někde, kde si s ním lidé sednou a budou spokojeni. Měla jsem to štěstí, že jsme ho prodali zpět, odkud jsme ho koupili a kde má spoustu dalších koňských kamarádů. Měla jsem ho ráda moc, ale chtěla jsem, aby byl někde, kde bude s lidmi, s kterými si sedí a pořádně pracoval a práce ho bavila. Ke konci už mezi námi byla minimální důvěra a moc jsem na něm nejezdila a nepracovala s ním. Ale koním se věnuji dál.

ZUZANA VOLFOVÁ

❶ Mám ráda koně od malička. Ráda jsem je pozorovala a mazlila se s nimi u našich sousedů. Později jsem k nim začala chodit do jezdeckého klubu Quatrefoil. Tento klub navštěvuji již šest let. Učíme se zde jezdit v anglickém stylu pod vedením licencované trenérky.

❷ O koně se musíme vždy postarat, vykydat stáje, vyhřebelcovat je... Dále se učíme osedlat a naučit koně. A poté začne trénink.

❸ Není to žádný levný koníček, každý kůň a jezdec potřebuje svou výbavu, pro koně dečky, uzdu, podsedlovou dečku, ohlávku, sedlo,... a pro sebe sako, tričko s dlouhým rukávem, rajtky, jezdecké boty, jezdeckou přilbu atd.

❹ Mám za sebou již několik hobby závodů, drezuru a parkur. Mám i několik ocenění, například: 2. místo v parkuru z Mělníka.

❺ A jaký je svět z koňského hřbetu? No přece nádherný, krásný a bezstarostný. Není nic krásnějšího než vyjíždka do přírody.

MARKÁTA ČECHOTOVSKÁ

❶ Já jsem se rozhodla v deseti letech, že chci dělat nějaký koníček. Napadly mě koně, protože jsem milovala koně už od mala. Mamka mi řekla, kde je nejbližší ranč. Zašla jsem tam a vzala mě do klubu. První dva měsíce jsem jen pracovala a sledovala ostatní, jak jezdí. Později už mě brali také na tréninky. Dnes můžu díky mé trenérce jezdit závody.

❷ Ke koním chodím již osm let a bez nich si to nedokážu představit.

Tento koníček obnáší mnoho fyzického a psychického úsilí.

Jednou za 3-4 měsíce se musí zařizovat kovář. Jednou za půl roku se musí kůň očkovat proti chřipce, proti tetanu alespoň jednou za tři roky. Musí se zařizovat krmení a výstroj pro koně. Každý den se musí dělat boxy, což znamená posbírat výkaly, nakrmit (seno), podestlat a dát čistou vodu. Je to těžká práce, pokud máte více koní. Ale ta práce stojí za to.

❸ Člověk, který jezdí déle, potřebuje více věcí jako například: jezdecké kalhoty (rajtky), jezdecké boty (pérka), jezdeckou přilbu, ochrannou vestu (pokud se bojíš o své zdraví), jezdec-

ké rukavice a ochranné chapsy. Já si myslím, že je to velmi drahý koníček, ale záleží na člověku.

❷ Ano, parkurových závodů se účastním, mám mnoho ocenění, parkurové závody jezdím od dvanácti let.

❸ Svět z koňského hřbetu je nepopsatelný, doporučuji každému to alespoň jednou vyzkoušet a vyjet si do přírody.

ANIČKA JANKECHOVÁ

❶ Ke koním jsem měla velmi pozitivní vztah už od narození. V první třídě jsem se dozvěděla o malém ranči ve Sloupu, do kterého jsem potom začala chodit.

❷ 2. září je tomu deset let, co se věnuji ježdění na koni. Obnáší to spoustu práce a někdy to chce i pevné nervy. Ale když je člověk trpělivý a chápavý, vše dobře dopadne.

❸ Co se týče vybavení, záleží na člověku, co za styl chce jezdit a jestli chce jezdit i závodně, nebo jen rekreačně. Ke každému stylu je zapotřebí vybavení, které se většinou musí koupit.

❹ Parkurové závody miluji. Bohužel, na závody jako takové je potřeba jezdecká licence. Tu ještě nemám. Ale účastním se občas hobby závodů, které se jezdí bez licence a většinou je pořádají menší jezdecké kluby a ranče. Ano, mám doma spousty ocenění.

❺ Je to něco úplně jiného než třeba procházky. Je to nádhera. Člověk má pocit, že s koněm splynul v jedno tělo, a každý nádech čerstvého vzduchu na hřbetě koně si užívá. Miluju ten pocit a nikdy v životě bych se tohoto pocitu nevzdala.

PATRICIE BILÁ

❶ Myslím si, že když někdo koně miluje, tak to má odmala. Já to tak alespoň měla a mám. Začínala jsem v různých klubech, kde jsem jezdila na koních a snažila se o ně starat. Postupem času jsem začala jezdit do klubu na Studánku, kam jsem jezdila pět let. Tam jsem se naučila pořádně jezdit. Zaměřovala jsem se na drezuru a trochu na parkur. A je to něco, co mě naplňuje a miluji to.

❷ Koním se věnuji už odmala ale učit se jezdit na koni pořádně jsem začala asi v devíti letech. Je to velká starost. Určitě to chce mít hodně času, jelikož to není jen ježdění a užívání si té krásy z koňského hřbetu. Je kolem toho spousta práce, jako například uklízení boxů (stáje), taky úklid v ohradě, čištění koně a taky se mu musí věnovat nějaká ta pozornost, kterou kůň prostě potřebuje. Je to velká starost, ráno brzy vstávat, postarat se, aby měl jídlo a vodu, odpoledne všechno uklidit, udělat nějakou práci s koněm a pak večer ho uklidit do stáje a dát mu jídlo. A tak je to každý den.

❸ Člověk potřebuje spoustu věcí, některé nejsou tolik potřebné, ale určitě každý jezdec potřebuje helmu, vestu, rukavice. A pak jsou věci, které nejsou potřebné, ale většinou je má každý koňák, třeba rajtky (kalhoty), čapsy (návleky na boty), pérka (boty), no, je toho hodně. Určitě to není žádná levná záležitost, kterou si člověk koupí jen tak. Kůň toho hodně sní, taky potřebuje nějaké to vybavení, kováře, očkovaní, odčervení a další věci. Měsíčně to určitě něco stojí.

❹ Měla jsem drezurní závody, ale jen takové malé, takže to není úplně velké ocenění. Určitě se jich budu chtít zúčastnit, jelikož mám svého koně už tři roky a mám s ním spoustu plánů do budoucna. Můj kůň je drezurní typ, je to friský kůň, a tak se těším, až spolu něco vyhráme a budeme jezdit i na výstavu, kde se kůň provádí na ruce. Takže se teprve připravujeme.

❺ Miluji jízdu na koni. Je to něco úžasného dívat se na svět z koňského hřbetu. Pokaždé, když si na koně sednu, vnímám, jaká je to nádhera, a to si uvědomuji a užívám každou jízdu. Je to vlastně takový relax, co naplňuje člověka. Miluji to!

Přeji krásné vyhlídky z koňského hřbetu!

-ŠA-

Foto: Jitka Čapková

FOTÍME SE Z BEZEVŠEHO

Foto: Jitka Čapková

NENECH TO BÝT

= WEBOVÁ A MOBILNÍ PLATFORMA, která umožňuje žákům anonymně oznámit šikanu či jiné problémy ve škole.

Naše škola je do tohoto celorepublikového projektu zaregistrovaná.

Co z toho vyplývá?

Když budeš vědět o někom, že má ve třídě problém, nebo když ty sám/sama budeš mít problém, otevřeš webovou stránku www.nntb.cz. Klikneš na okénko „NAJDI SVOU ŠKOLU“ a po jeho otevření tam napíšeš celý název naší školy: Střední odborná škola mediální grafiky a polygrafie Rumburk. A pak do vedlejšího okénka vepíšeš problém a třídu a dáš anonymně odeslat.

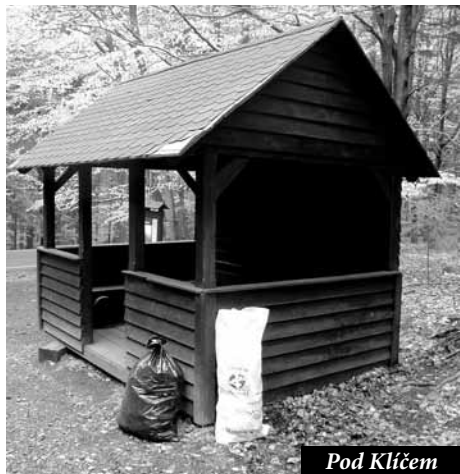
Co se bude dít dál? Nahlášení se odešle pověřené osobě ve škole a odborníci zapojení do projektu poradí škole s dalším postupem.

-lo-

JAK TO VIDÍ ~~Ekolog~~ OCHRÁNCE PŘÍRODY

Není úplně jednoduché sestavovat plán nového čísla. Přestože každý redaktor připraví pár návrhů, na redakci dumáme, jaká bude nosná myšlenka, téma nového čísla. Stále se to opakuje. Podzim, zima, jaro, léto. Takto jdou roční období ve školství za sebou.

Na redakci nás letos napadlo věnovat podzimní číslo ekologii. Stav planety je alarmující, zubožena odpadem, se znečištěnou atmosférou, zanesenými oceány, znehodnocenými a ubývajícími zásobami pitné vody se ještě stále otáčí kolem své osy a kolem Slunce. Jak dlouho to však potrvá, nikdo neví. Prognózy nejsou dobré. Je potřeba s tím něco udělat. Že jsme my, řadoví občané na takovou situaci krátkí? Uvidíme. Ze zkušenosti vím, že když sebou každý pohne o milimetr, v součtu jsou to miliony milimetrů. S kým jiným se o této otázce pobavit, než s panem Jiřím Stránským, velkým ekologem.

Pod Klíčem

Jirko, vím, že ekologické problémy jsou celosvětové a narušují rovnováhu života na Zemi. V čem právě ty spatřuješ největší problém?

Největším problémem naší doby je určitě velmi výrazné oteplení klimatu. Samozřejmě se nám všem líbí, že v polovině října můžeme venku chodit v kraťasech, ale příroda by potřebovala chvíli na oddech. V podobných podmínkách si libují škůdci a tak se docela dobře může stát, že za pár let zbudou po našich smrkových lesích jen uschlé smutné pahýly. Už se to celkem nedávno stalo - třeba v Krušných horách nebo Jižních horách. S odcházejícími lesy vzroste problém s vodou, které už nyní máme nedostatek. A co bychom měli udělat, aby emise skleníkových plynů klesly? Drasticky omezit spalování uhlí a zredukovat automobilovou a leteckou dopravu, což však zní nereálné a žádná vláda se k podobnému opatření nechystá.

Je asi zbytečné ptát se, jestli třídíš odpad. Myslím, že je to v silách každého člověka. Jaká úskalí v třídění vidíš ty? Proč se ještě spousta lidí nenaučila třídít odpad. V čem vidíš zásadní problém?

Upřímně řečeno, osobně žádná úskalí v třídění odpadů nevidím. Možná v Rumburku jsou „docházkové vzdálenosti“ ke kontejnerům trochu delší, než máme ve Cvikově, rovněž šedé kontejnery na kovový odpad by mohly být na více místech. Jak motivují města své obyvatele ke pečlivému třídění? Tím, že odpustí lidem poplatky za vyvážení popelnic? Jasnější příklad populismu jen tak nenajdete. Přitom existují jednoduché metody, co dělat a jak omezit množství odpadu. V jiných zemích třeba zaplatíte jen za to množství, které vyhodíte. Nebo se zapojíte do

Dutý kámen

soutěže „čistá popelnice“ a když jste vylosováni a kontrola nenajde u vás nic, co by šlo vytřídít, máte podstatnou slevu na odvoz. Jen peníze mohou zapůsobit.

U nás doma třídíme osm různých druhů odpadů. Rozhodně to tak může dělat každý.

Žít ekologicky neznamená jenom třídít odpad. Co ještě děláš třeba právě ty pro to, aby

Lindava – úklid kolem říčky Svitávky

byla naše země čistší a tedy zdravější? Víím, že toho děláš spoustu. Měl bys nějaký nápad, návrh, co by každý z nás mohl ve svém životě změnit, udělat, abychom zmírnili důsledky života lidstva bez pokory? Nebo jsi pesimista a nevidíš budoucnost planety dobře?

Země bude čistší a zdravější místem k životu, až se probere drtivá většina lhostejných lidí, které nazývám konzumenty existence. Žít zdravě znamená také sobě samému neškodit, dostatečně se hýbat, jíst rozumně a také nekouřit. Využít každé vhodné příležitosti k vycházce do přírody, třeba jen s pejskem nebo kamarádem. Co mě se týče, aktivně se účastním činnosti několika skupin podobně zaměřených lidí, s nimiž rád trávím volné chvíle - při úklidu v přírodě, sázení stromů, u Dolského mlýna, na procházce za poznáním atd.

A co může udělat každý z nás? Každá maličkost pomáhá. Kávu nebo čaj z automatu si přece daleko víc vychutnáte ze svého hrníčku, než z kelímku. Místo dojíždění autem nebo motorkou jde do školy jet vlakem nebo autobusem nebo nejlépe dojet pěšky. A hlavně - chovat se zodpovědně sám k sobě: netrávit hodiny, dny a roky svého života u počítače a hledat každý den nějaký zážitek. Potom bude život nás všech pestřejší a zajímavější a i budoucnost se ukáže v lepším světle.

PS: Nazval bych se spíš ochráncem přírody. Slovo ekologie je mnohdy používáno nevhodně, myslím tím například spojení ekologické prací prášky, domy, automobily. Všechny tyto věci přírodě škodí, některé více, některé méně.

Děkuji za velmi inspirativní rozhovor.

-ŠA-

Brigáda Dolský mlýn - oslava 10 let od první akce

EKOTERORISTKY?! PROČ NE?

Mám kamarádku Andreu. Je to takový ten typ člověka, který umí „kdyby“, „až jednou“ a „možná“ měnit v činy. Co si usmyslí, to udělá. Žádné čekání na potom. A k tomu umí na svou stranu strhnout spoustu lidí. I mě. Jsem, stejně jako ona, maminka na mateřské (správně rodičovské) dovolené – o pohodičce, kterou taková dovolená nabízí, jste si mohli přečíst v některém z minulých čísel Bezevšeho. Když zrovna nejsem na dovolené, tak učím odborné předměty na naší Polygrafce.

Ing.
Milan
Hulán

A tahle kamarádka celkem nedávno objevila ZERO WASTE. Směr, který se snaží o úplnou minimalizaci odpadu – v domácnosti, ve městě, ve škole, prostě všude. Postupně, od maličkostí, začala měnit svůj životní styl (který, jak sama přiznává, byl hodně konzumní). Začala pečlivě třídit odpad – nejen papír a plast, ale i sklo, kov, bioodpad. Přestala nakupovat do jednorázových sáčků – místo nich používá látkové. Nahrazuje neekologické výrobky těmi ekologickými. Pořádá burzy dětského a dámského oblečení. Ale to jí nestačilo. Chtěla o této změně dát vědět více lidem. Proto založila facebookovou skupinu „Domácnost bez zbytečného odpadu – Rumburk a okolí“ a rozhodla se pořádat setkání pro veřejnost, kde se každý může zastavit a seznámit se s možnostmi, jak změnit alespoň některé své návyky tak, aby nevytvářel kolem sebe zbytečný odpad. A takové setkání se 9. října 2018 konalo v Jiříkově.

Tři správně facebookové skupiny, dvě dobrovolnice a jedna referentka odboru životního prostředí MěÚ Jiříkov – šest žen, holek, maminek (říkáme si Bezodpadové holky, ale někteří nás nazývají ekoteroristkami a nám to nevadí) – se sešlo a připravilo v jiříkovském parku odpoledne plné informací, inspirace a názorných ukázek.

Setkání zahájil starosta města Jiříkov Michal Maják, poté následovala velmi zajímavá přednáška odborníka na odpady Ing. Milana Hulána a pak už na návštěvníky čekalo několik stánků s tipy, jak snižovat množství odpadu nejen v domácnosti, jak správně třídit odpad, kde čerpat potřebné informace, jak si vyrobit domácí kosmetiku, jak nahradit jednorázové výrobky, jak nakupovat bez obalů... a tím ušetřit nemalé peníze a životní prostředí.

Děkujeme za velkou podporu Městu Jiříkov, restauraci Bzenecká za zázemí, Ing. Hulánovi za inspirativní slova a Zdeňku Rácovi za fotografie.

V dalším čísle Bezevšeho bych vám chtěla přinést konkrétní informace o snižování množství odpadu ve vašem okolí. Ale ještě před tím vyhlašuji soutěž. Napište mi (na pribylova@so-smgp.cz, předmět: ZERO WASTE), jak vnímá-

te pojem ZERO WASTE, jestli jste se s ním někdy setkali. Co děláte pro to, aby kolem vás nevznikal zbytečný odpad. Jeden z vás získá praktický dárek.

Další podobné akce se chystají. Přidejte se k naší facebookové skupině a včas se o nich dozvíte. Kdo ví, třeba bude některá příští na Polygrafce!

Lucie Příbylová

PLOGGING

aneb Běháme pro úklid

Už jste slyšeli o plogingu? Jedná se o jednoduchou aktivitu kombinující běhání a sbírání odpadků. Plogging spojuje pohyb prospěšný pro tělo i mysl s dobrou věcí a péčí o planetu a stává se novým fitness trendem.

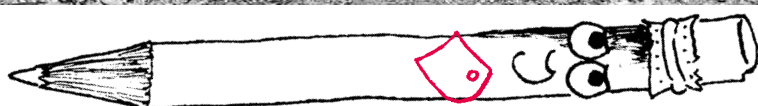
Zrodil se ve Švédsku v roce 2016 a okamžitě se rozběhl i do dalších zemí. V létě 2018 přiběhl pod hlavičkou Asociace společenské odpovědnosti ve spolupráci se společností Coca-Cola také do Česka. Nemusíte být perfektní běžec, každý kus a každý kilometr se počítá.

Lidé běhají a přitom sbírají odpad, kterého je plno nejen kolem běžeckých tras. Tradičnímu tréninku tak dávají nový rozměr a odpadky při běhu vrací tam, kam patří – vytřídí je do recyklačních kontejnerů. #PloggingCesko

Roman Liščák

**CELOSVĚTOVÝ
ÚKLIDOVÝ
DEN 2018
15. ZÁŘÍ**

HRABOŠÍ ROK

To je horko, to je sucho, ta příroda musí trpět – to, vše jsme o prázdninách slyšeli kolem sebe. Ano, letošní léto bylo nadprůměrně teplé a suché. Pamětníci zavzpomínali na rok 1947, kdy zemi též sužovala sucha. V Děčíně se ukázal v Labi hladový kámen tak, jak jej někteří ani nepamatují.

Někde vyschly po mnoha letech prameny, podzemní vody a studny, či toky.

Nedaleko nás o prázdninách bojovala Správa Národního parku České Švýcarsko s ubývající vodou v korytě Brtnického potoka. Ryby lapaly po dechu, vodní rostliny usychaly, v tůňkách vysychala vodní fauna. Nejenom u nás, ale i v jiných částech naší republiky byl vliv počasí katastrofální pro vodní živočichy, mezi ty patří také obojživelníci včetně různých druhů žab. Ve chvíli, kdy začala voda vysychat, zmizel kyslík a vlivem tepla se vytvořily sinice, jež zapříčinily další odkysličování. Začal boj s časem též ohledně kůrovcové kalamity, z lesů Českého Švýcarska již bylo odvezeno několik kubíků dřeva, hlavně smrky napadené lýkožroutem smrkovým, kterému právě svědčí suché počasí. Lesní správa v Rumburku eviduje vysoké ohrožení svých lesů a podél cest tak přibýly lapáče brouků. Do budoucna se může stát, že tam, kde stojí smrky, bude planina nebo místo zmíněných smrků budou nově vysazené jedle a listnáče a ráz přírody se lehce pozmění.

Svědčilo ale některým zvířatům teplo? Ano. Letošní rok lze nazvat oprávněně hraboší, jelikož tomuto druhu hlodavce naprosto svědčí podobný ráz počasí. Dostatek potravy tak měli predátoři jako lišky, tchoři, kuny, ale také opeření. Lze zmínit dravce, sovy nebo čápy, kteří se hraboši na polích živí.

Dařilo se zpěvným ptákům chytajícím polejtující hmyz. Ptáci jako kos však měli trochu problém najít žízaly, které byly ukryty ve větší hloubce, kde byla v půdě voda. Též se objevilo více teplomilných nočních motýlů, například lišajovití dokážou uletět za příznivými podmínkami až 50 km za hodinu. Dle nedávného entomologického průzkumu v našem kraji se zjistilo, že se začíná dařit i modráskům. Donedávna díky svému značně složitému životu a závislosti na živné rostlině krvavci totenu byli takový modrásek bahenní či očkovaný na ústupu. Svědčí jim rovněž přístup majitelů luk, kteří sečou vždy jen určitou část svých luk.

Za zmínku určitě stojí, že jsme letos měli větší radost z toulek přírodou, jelikož bylo méně klíšťat.

Roman Liščák

A PLASTIC OCEAN

„Consider them both,
the sea and the land;
and do you not find a strange analogy
to something in yourself?“

„Zamyslete se nad obojím,
nad mořem i zemí;
nepřijdou vám pozoruhodně podobné
něčemu uvnitř vás?“

HERMAN MELVILLE, BÍLÁ VELRYBA

Měli jsme dobu kamennou, dobu bronzovou, dobu železnou. V každém z těchto období měli lidé jednu dominantní surovinu, kterou používali na výrobu různých nástrojů. Takovou máme i v dnešní době, stačí se rozhlédnout kolem sebe. Je úplně všude. I tam, kde ji nevidíme. Jíme ji a pijeme ji. Je v ní zabaleno všechno, od vody, potravin, až po drogerii. Dělá se z ní oblečení, elektronika, stavební materiály a další. Plast je všude. Nastala doba plastová? Dokument A Plastic Ocean, natočený novinářem a filmařem Craigm Leesonem, měl být původně dokumentem o plejtvákově obrovském. Film začíná jako každý jiný dokument o krásách přírody, ale po pár minutách vidíme první záběry plastového odpadu a místo po stopách plejtváka obrovského se vydáme po stopách plastů.

Každý rok lidstvo vyprodukuje asi 300 milionů tun plastového odpadu. A jeho produkce stoupá. Za posledních deset let se vyrobilo víc plastů než za celé předchozí století. 238 miliard litrů ropy se ročně použije jen na výrobu plastových lahví v USA. 90 % z nich se použije jednou a hned se vyhodí. Jen ve Spojených státech se ročně vyhodí 38 miliard lahví.

Plasty mají jednu zásadní vlastnost, která je jejich hlavní výhodou a zároveň nevýhodou. A tou je odolnost. Každý kus plastu, který kdy lidstvo vyprodukovalo, se v nějaké formě stále nachází na naší planetě. Možná jste slyšeli o tom obrovském „ostrově“ odpadků v severním Pacifiku, který je dvakrát větší než Texas. Na první pohled ale vůbec žádný plast nevidíte. Není tam žádný plovoucí ostrov odpadků, ale něco mnohem nebezpečnějšího. Plasty se vli-

vem slunečního záření a soli rozpadají na malé kousky o velikosti několika milimetrů. Jsou to tzv. mikroplasty. Vědci odhadují, že v oceánech po celém světě je víc než 5 biliónů takových plovoucích částic. Na některých místech je víc mikroplastů než planktonu a požívají je mořští živočichové. Dostávají se tak do potravního řetězce, na jehož vrcholu jsme my.

-Honza-

ZERO WASTE

Nedávno jsem narazila na informaci, že existuje životní styl, který nepodporuje zbytečné vytváření odpadu. Zaujalo mě to a rozhodla jsem se o to s vámi podělit, proto jsem si připravila pár jednoduchých typů do začátku.

- Často se stává, že stojíš v obchodě u pokladny a nemáš jak pobrat celý nákup, a proto si k němu přikoupiš i igelitovou tašku. Nos si raději svou látkovou tašku na více použití.
- Plno z nás má ve skříni několik starých triček či tepláků. Nevypadají hezky, ale jako domácí oděv se hodí a pokud jsou už roztrhané nebo jinak zničené, můžeme je rozstříhat na jednotlivé kousky a utírat s nimi prach a nečistoty.
- Rok co rok přijde období a s ním i rýma, a proto spotřebuješ plno papírových kapesníků za den. Pořiď si látkové kapesníky, které budou vypadat dobře, a ušetříš tím plno odpadu.
- Každé ráno zabrousíš do místního obchodu a koupíš si láhev s ochucenou vodou, kterou vypiješ a láhev hned vyhodíš. Obstarej si láhev na více použití a můžeš si do ní dát vodu, čaj nebo cokoli jiného.

-Kajča-

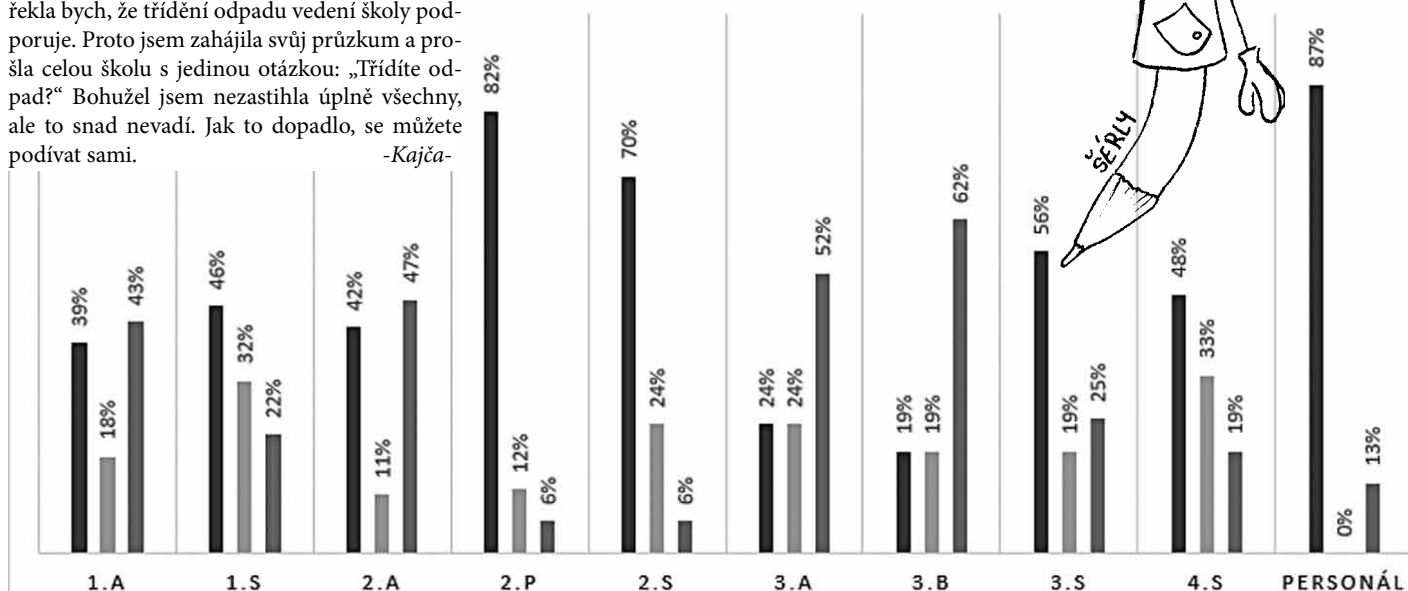
Třídí Polygrafka odpad?

Rozhodla jsem se zjistit, jak je na tom Polygrafka ohledně třídění odpadu. Jelikož každý den na chodbách potkáváme speciální koše na plast, řekla bych, že třídění odpadu vedení školy podporuje. Proto jsem zahájila svůj průzkum a prošla celou školu s jedinou otázkou: „Třídíte odpad?“ Bohužel jsem nezastihla úplně všechny, ale to snad nevadí. Jak to dopadlo, se můžete podívat sami.

-Kajča-

TŘÍDÍTE ODPAD?

ANO NE NEZASTIŽENI

ZPOVĚĎ

Dobrý den, večer aneb Přejí hezkou část dne, až mě budete číst. Jmenuji se Sabina, ale nemám ráda, když mi tak někdo říká. Tahle varianta jména se mi pojí s okamžiky, kdy mě takhle oslovovala mamka, když jsem něco provedla. Takže spíš ocením něco jako: Sabi, Sabčo a od rodičů samozřejmě Sabinko.

Ve volném čase píšu básně, polemizuji s přáteli o životě a piju kafe.

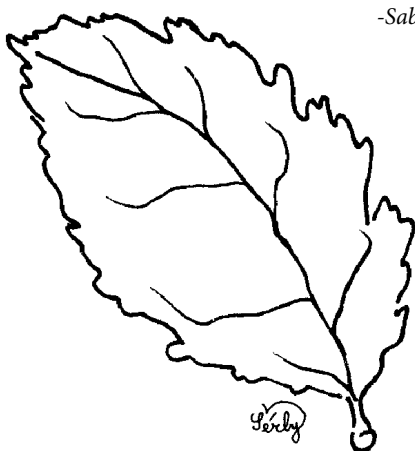
Tohle psaní bude velice neuspořádané a bude v něm binec. Říká se: binec v hlavě, binec všude. Pak taky jezdím ke koním, je to také jeden ze způsobů, kdy tak nějak vysypu odpadky z hlavy nebo se alespoň trochu uklidním a vnímám jen přírodu a sebe.

V krajních mezích, kdy se chci pobavit a opravdu naštvat své přátele, začnu polemizovat o tom, zda byla dřív slepice, nebo vejce, nebo jestli je možné slyšet ticho, a věřte mi, to je téma na celý den.

Miluju Jaroslava Duška, je pro mě velkou inspirací. Ráda chodím na procházky, kdy občas venku medituji. Občas nebo spíš často ráda sleduji štěstí okolo sebe a každý večer si píši, za co jsem tento den vděčná.

Ráda se mazlím se slovy. Ráda vnímám své blízké, hledám sama sebe (i když všechny odpovědi na otázky máme v sobě, že?) a hledám štěstí kolem sebe.

-Sabi-

ŽIVOT ŠTĚNĚTE (1)

Kolie a ti druzí

Pro většinu lidí je pes nejlepším přítelem člověka. Proč? Kromě toho, že se s vámi nikdy nepohádá, je to velice milý tvor a dle vašeho rasového výběru může mít spoustu dalších vlastností. Chcete budit rozruch vzhledem? Puntíky na dalmatinovi zaručeně zaujmou. Pokud máte zahradu a nechcete na ní neznámé návštěvníky, pořídte si pořádného ochránce, například boxera. Hledáte něco menšího a roztomilého? Jsou tu i kompaktnější plemena jako čivava či jezevčík. A to vše bez narážek na rasu, bez rasismu.

Naše rodina už několik dekad vyrůstá po boku kolíí. Úplně prvního psa vychovávala naše matka jako dítě, byl to kolíák jménem Dan. Obecně to jsou zlatí psi, někdy i doslova. Kolie jsou známé hlavně svou dlouhou srstí, majestátným vzhledem a vysloveně rodinným přístupem. Naše nynější kolie se jmenuje Etela, je to krásná dlouhosrstá kolie s bílým límcem a je to pes, jak se patří. Její nejoblíbenější koníčky jsou aporování a procházky. Je na všechny milá a to i včetně cizích lidí, což z ní nedělá nejlepšího hlídače zahrady. Dokonce zvládá vycházet i s mou kočkou. Lidé ve Varnsdorfu ji znají a jednou se nám stalo, že jí říkali Lassie. To vše z ní dělá naši Etelku.

Doma máme tedy kromě psa a kočky pěknou zoologickou zahradu, k tomu docela přispívám také já a moji dva bratři. Jaké proto bylo mé překvapení, když mi přišlo sdělení o přírůstku do rodiny v podobě štěněte! A k tomu na výslov-

né přání hlavy rodiny - táty. On do té doby neměl žádné zvíře hlavně pro sebe. A najednou se otec rozhoupal a řekl, že si pořídíme krátkosrstou kolii.

Všichni jsme návrh odsouhlasili a nemohli se dočkat příchodu štěňátka. Ale jak hodně jsme se mýlili a představovali si milé štěňátko, druhou Etelku. Tohle štěně nám přineslo znovu pořádný nádech akce! O tom všem budu psát v mé sérii Život štěněte. Mnohé se dozvíte už v dalším čísle Bezevšeho!

-Dan-

Duše a ego

Život je hra, nebo osud? Sama nevím, jak tohle všechno nazvat a jak vůbec moje myšlenky přepsat na tenhle hmotný materiál. Nehmotné převést sem, na hmotné.

Jen tak tu sedím a přemýšlím. Proč tu vlastně jsem, jestli tu mám nějaký úkol, poslání... Úkol čistě pro sebe, nebo pro celý svět, planetu nebo pro Vesmír?

Někdy sama sobě rozumím a někdy si připadám, že jen tak proplovám jako začátečník plavec mezi vlnami plnými emocí ve své hlavě, ve svém vesmíru... Snažím se ze sebe vydat to nejlepší nebo spíš vše, co nosím uvnitř své tělesné schránky.

Snažím se prožívat všechny emoce, ať jsou špatné, nebo dobré, protože i ty špatné, pře-

devším ty špatné potřebují ven, je třeba je procítit. Bolest vyžaduje procítění a především je naprosto přirozené nebýt někdy v pořádku.

Občas si jen tak sednu a nechám se volně unášet všemi těmi pocity, myšlenkami a uvědoměními. Někdy to bolí, srdce se svírá a slzy tečou, ale i za tyto stavy jsem nesmírně vděčná a nechávám je volně plynout a odplouvat. Společně se slzami stékají po mých tvářích a já na to jen koukám a nestácím se divit, kolik pocitů v sobě nacházím. Říká se, že u nás v těle převažuje ego, ta síla, co má ráda úspěch, bezpečí a jistotu.

Já to mám ale jinak. Cítím, že ve mně převládá tichá síla, co se nevnučuje, má ráda experimenty a vývoj. Je to duše. Tyto dvě síly, ego a duše ve mně spolu tak nějak diskutují.

Různými vlivy, ať už ze strany rodičů nebo učitelů, získává ego nad duší trošku navrch a postupně bohužel ochočuje mé já. Ale opravdu jenom na chvíli. Protože jsem spíš umělecký typ, moje ego spíš pláče a duše se rozvíjí. Takže si připadám jako výjimka, co potvrzuje pravidlo a nad egem nechává vládnout svou duši. Nechat ji růst a rozvíjet, to je podle mě správné. Často duši slyším, když třeba šumí moře nebo když zkoumám krásy oblohy. Čím dál tím víc miluji to, že se snažím nechávat duši mluvit a nenechávám se ochočit dobou nebo systémem (alespoň částečně ne). Miluji dělat věci nespoutané, jen tak, protože to tak prostě cítím. Prostě žiju! Usmívám se a zkoumám štěstí, protože štěstí se nehledá, štěstí je všude okolo nás, stačí ho jen... vidět.

-Sabi-

Život v kamionu (7)

Ahoj, můj letošní „život v kamionu“ přinesl pár změn. Nebyl zas tak dlouhý, jak bych si představoval. Jezdil jsem jen týden z celého roku, ale hlavní změna, která nastala, je nový tahač. Já osobně jsem z něj unešený, protože je to velká změna. Starý tahač byl už opravdu starý a přes milion najetých kilometrů na něm bylo opravdu znát. Některé vybavení již nefungovalo, již to opravdu nebyl komfort. A letos před koncem školního roku starý DAF dojezdil. Za dobu, kdy jezdil, vystřídal tři motory, ale stále sloužil. Nyní jsme dostali zbrusu novou SCANII, která měla opravdu najeto pouze asi dva kilometry. Má mnohem silnější motor (450 koní), kabinu sice o 20 cm menší, ale je to nádhera. Když jsem se do ní poprvé posadil, zamiloval jsem se. A jedině, co si přeji, je, aby i Scanie pořádně sloužila a najezdila také přes milion kilometrů bez nehod.

-Trucker-

HASIČEM se musíš narodit (7)

Ahoj, za dobu, co jsem nepsal články, jsme měli zase pár výjezdů a různých menších akcí. Jeden z velkých požárů, které jsem zažil, byla budova bývalé slévárny ve Varnsdorfu, která byla celá v plamenech. Proč se zmiňuji právě o této budově? Tento komplex několika budov hořel již několikrát. Navíc jsme právě tady opět měli problémy. Jaké? My, hasiči, se stále potýkáme s tím samým. Nemůžeme se rychle dostat k místu zásahu. Spousta lidí se přijede na požár podívat a se svými vozidly stojí tak, že se s cisternami nedá projet nebo jedeme opravdu

krokem. Toto chování nám opravdu ztěžuje zá-sah a nejsmutnější je, že takovéto situace se stávají mnohem častěji. Když třeba jedeme k dopravní nehodě, kde jde skutečně o vteřiny. Pokud nám někdo blokuje cestu a zdrží nás tím i několik minut, může to mít pro člověka, který sedí například zaklíněný ve vozidle, fatální následky. Proto vás prosíme, jakmile uvidíte modrá blikající světélka a uslyšíte sirénu, dejte nohu z plynu a uhněte ke straně, můžeme jet zrovna do vašeho domu nebo k autu vašich blízkých.

-Trucker-

SKAUTING NENÍ HANBA, ALE POCTA!

www.skaut.cz

Byl jsem již několikrát svědkem, že si někdo ze třídy dělá legraci ze spolužáka či spolužačky, že je skaut(ka). Pamatuj si, že skauting není hanbou, ale životní poctou a výsadou!

Ty posměváčku, který si tropíš ze skautů legraci, dokázal bys projít sám nočním lesem nebo ulovit nějakého bobříka či získat odborku, což značí úspěch? Nic nevyzkoušíš a jen závidíš tvému spolužákovi či spolužačce krásný život, který tráví s kamarády na výletech, jeho noční táborové ohně se zpěvy, západy a východy slunce (měsíce). Dokážeš někomu pomoci, poznáš přírodu, umíš lasovat, střílet z luku, správně uvázat uzel, rozdělat oheň bez použití sirek?

Sotva si zavážeš tkaničky u bot a doma sedíš jen u kompu, paříš hry a vlastně se nudíš a ani nevíš, čím chceš v životě být. Sáhní si do svědomí

a přiznej si to! Kdybys jen jednou zašel(zašla) na podobnou oddílovou nebo družinovou schůzku a zažil(a) to, co prožívají skauti, tak by ses chtěl(a) hned přidat! Není nad to zažít pravé kamarádství, kde tě nikdo neuráží a všichni jsou si rovni. Ty máš desítky či stovky kamarádů na sociálních sítích. Kolik z nich je ochotno s tebou jít ven a zažít nějaké pravé dobrodružství, kdy nic neničíte? I skauti hrají hry, ale jiné než ty – zábavné, které je ale zároveň připravují do života.

A víš, že když se staneš skautem, tak jsi jim na celý život? Máš plno správných a slušných přátel, na které se můžeš spolehnout, naučíš se sebedůvěře, samostatnosti a férovosti? A tvé radostné zážitky se nadají jen tak koupit?! Znáám mnoho lidí, kteří jsou nyní na vysokých pozicích a ve svém mládí skautovali. Ti, kteří se jim posmívali, jejich hodnot dosáhli jen stěží! Ještě ti to nestačí?

Tak se podívejme, kdo je (byl) třeba skaut:

Tomáš Garrigue Masaryk (první čs. prezident), Edvard Beneš (čs. prezident), Milan Rastislav Štefánik (spolu s Masarykem a Benešem zakladatel Československa), Václav Havel (první prezident ČR), Adolf Opálka (jeden ze sedmi statečných, kteří padli v kostele Cyrila a Metodě-

je v roce 1942), Václav Morávek (člen odbojové skupiny Tři králové), Jaroslav Foglar (spisovatel, např. Hoši od Bobří řeky), Zdeněk Burian (malíř hlavně pravěkých obrazů), Eduard Štorch (spisovatel, např. Lovci mamutů), Jaroslav Čvančara (historik), Eduard Stehlík (historik), Jiří Suchý (dramatik, básník), Miloš Forman (režisér, např. Amadeus), Jiří Menzel (režisér, např. Ostře sledované vlaky), Václav Vorlíček (režisér, např. Tři oříšky pro Popelku), Václav Marhoul (režisér, např. Tobruk), David Vávra (spoluzakladatel divadla Sklep, architekt), Rudolf Hrušínský nejstarší (herec), Radoslav Brzobohatý (herec), Anna Geislerová (herečka), Eva Holubová (herečka), Ester Janečková (moderátorka, např. Pošta pro tebe), Petr Pithart (politik), Ludvík Hess (zakladatel babyboxů), Erik Tabery (šéfredaktor týdeníku Respekt) atd., mohl bych pokračovat...

A ty, moje sestro, bratře, jestli jsi skaut(ka), vážím si tě! Tak se za to nestyď a bojuj proti podobným, kteří si z naší velké organizace Junák chtějí utahovat, a zachovej si své hodnoty, které ti skauting dal! Je nás přes 60 500 členů a někde dokonce nemají již místo, aby mohli někoho dalšího přijmout – tak se rozvíjíme.

Roman Liščák, 48. klub OS Jestřábi Praha

Milí čtenáři, přinášíme druhou sérii cestopisů Marka a Kláry, kteří patří do polygrafické rodiny. Z bývalých studentů se stali našimi přáteli, kteří se s vámi opět rádi podělí o své poznatky z cest po Asii. Přinášíme vám sérii jejich zážitků. Nehelejte návaznost, každý příběh je samostatný.

Ěmeke • Marek • Klára • MEZI KONTINENTY

II

6

Při další cestě, když už je čas na zakempování a kručí nám v břiše, zrovna projíždíme kolem dobrého místa (specialita NZ je, že vše je označeno až úplně na poslední chvíli), není se kde otočit a tak jedeme stále dál. Míjíme další, to se nám ale nelíbí, a tak si řekneme, že počkáme na další. Jenže si pak uvědomíme, jak to většinou

je. Můžeme teď jet kdoví jak dlouho a nic tam nebude. Tak to otáčíme a vracíme se k tomu prvnímu místu. Jedeme pomalu, abychom to tentokrát nepřejeli a podél cesty jde pár s kočárkem a my si všimneme, že je známe! Znovu se tedy otáčíme a zastavujeme u nich. Je to Simon z Anglie a Lauren z Austrálie, pracovali jsme s nimi před třemi roky na sběru jablek poblíž Hastings. To je teda náhoda! Také nás hned poznávají. Mají malého chlapečka Tulsioho a právě dneska má první narozeniny (Hned si vzpomeneme na našeho malého Vojtu). Zvou nás k sobě do nedalekého baráčku a hostí dobrým jídlem. Povídáme si o cestování a o Indii, kde oni nějaký čas strávili, a porovnávané zážitky. Dokonce jsme se my měli sejít v Nepálu v roce 2008

se Simonovo rodiči, kteří tam pracovali. Měli jsme na ně od Simona adresu. Jak ten svět je malý... Koupili si starý autobus a v něm budou bydlet, koupí pozemek někde na severu a tam si odjedou. Až se jim bude chtít někdy přemístit, tak nakopnou bus a odjedou jinam. Tady se tohle moc neřeší a hodně lidí to tak

dělá. Migrují za prací nebo jen tak za změnou. Naše úřady v Evropě jsou bohužel příliš upjaté, než aby umožňovaly tenhle životní styl.

Po společné snídani zvedáme kotvy, míříme do Hamiltonu na setkání s kamarádem Zdendou z Rumburka. Přijel sem s českým veteránským ragby týmem odehrát několik přáteláků a také

samořejmě sledovat hlavní událost - MS, které je jednou za čtyři roky. Setkání se podaří, i když Zdendovi blbne telefon. Dáme si pivo a klábosíme. Dozvídáme se novinky z domova. Ve stejném hotelu jsou zároveň ubytováni samoánští ragbyisté. Mají za sebou zrovna důležitý zápas. Se Zdendou se vyfotíme s jejich kapitánem.

Domluvíme se, že se uvidíme v Napieru, kde by měl být další zápas veteránského týmu. My už jsme si tam předem zabukovali kemp i tam se hraje několik zápasů MS, a tak je všude plno.

Cestou směrem do Napieru hledáme podle popisu v brožurce free camp, opět neúspěšně. Jedeme kamsi do hloubky lesa, přesně měříme kilometry, ale nic. Moc se nám to nezdá, a tak radši volíme ústup přesto, že pár dobrých míst na přespání tu je. Cesta je jen šterková tzv. gravel road. Máme náhon na zadek, kdyby v noci zapršelo, taky se odsud nemusíme dostat. Máme sice v zadu naložené dvě tvárnice a zásoby vody (až 23 litrů), ale nechceme to pokoušet. Kolem hlavní cesty jsme už taky viděli dobré fleky. Vracíme se tam. V noci je pořádná zima, auto máme celé bílé, jak je namrzlé. Se sluníčkem to roztává. Bojíme se ale, že Košta nenaskočí, protože je to diesel a my máme navíc malou díru v pumpě, co nasává diesel, a jak se tam dostává vzduch, tak to nechce startovat. Po poklidné snídani, přichází chvílka pravdy. Když otočím klíčkem, tak to nenastartujeme. Zkoušíme znovu, má to nadějný zvuk, ale nic. Nechceme ani vyčerpát baterku, a protože jsme na malém kopečku, napadá nás, že to můžeme zkusit rozjet na dvojkou. Znamená to však otočit Koštu, a že se pořádně zapotíme, i když je stále zima, o tom není pochyb. Nic jiného nám však nezbyvá. Moc aut kolem nejedí, ale rozhodně je to lepší, než to místo, odkud jsme včera radši odjeli. Tam bychom mohli čekat taky třeba týden, než by něco jelo. Nicméně, naše snažení je k ničemu, protože to stejně nenaskočí. Především proto, že kopeček je příliš krátký a nemáme požadovanou rychlost. Tak připravíme provaz na odtáhnutí a stopujeme ve velmi řídké dopravě. Zastavujeme auto v protisměru. Mladý týpek nás hned bere na lano a po chvíli už motor běží. Tak bezva, odhákneme se a jedeme naším směrem a slibujeme si, že hned, co dorazíme do Napieru, vyhledáme opravnu a necháme dát auto dokupy. Potřebujeme spolehlivý stroj a hlavně teď, když se znovu chystáme do odlehlejších hor na trekking. Co tam pak budeme dělat, když nenastartujeme? A jak tak přemítáme, tak se nám zdá, že se něco páli, a než se rozkoukáme, začne se nám čoudit z motoru! Asi jen po dvaceti kilometrech, ach, jo. Kape nám olej z podvozku. Do Napieru daleko. Nejbližší oprava asi 40 km ve městě Taupo. Asistenční službu pro motoristy nemáme a mobil máme stejně vybitý. Naštěstí jsme už na hlavní silnici a tak ještě nastartuju a auto otočím ve směru na Taupo. Snad nás někdo vezme na lano. Ještě, že jsme dostali pořádné lano od našeho farmáře Davida. Tady to totiž není běžná výbava. Stopujeme tedy znovu. Potřebujeme ale nějakého teréna, aby nás to uvezlo. Osobák by to asi nezvládl, on Košta je docela těžký. První auto staví týpek s cigárkem, a že by nás vzal, ale za 30 dolarů. Odmítáme, zdá se nám to dost a říkáme, že počkáme na někoho jiného. My bychom to pro někoho udělali zadarmo. Doufáme, že nám zastaví nějaká spřízněná duše. Další staví čtyřkolka, a že nám pomůžou. Dělají si legraci, že za dvacet dolarů. Moc možností nemáme, tak bychom to asi dali. Ale oni, že je to jasné, že nic nechtějí. Zmiňujeme, že pán předtím

chtěl opravdu 30 dolarů. Zlobí se, že to se nedělá a že to asi nebyl opravdový Kiwik. Zaháknou nás a už jedeme. Tak dlouhou cestu na laně jsme ještě neabsolvovali. S vypnutým motorem to moc nebrzdí, nic moc zážitek. Byli přímo z Taupa a odtáhli nás až k opravě. Pan opravář měl plno, a tak nám doporučil kolegu hned vedle. Hlavní pan mechanik Adam říká, že jeho rodiče jsou z Polska, a má radost, že vidí někoho z ČR. Mrkne na auto, odhadne cenu a říká, že to může trvat až do pondělí (je středa), protože bude potřebovat součástku, kterou musí objednat. No, co se dá dělat. Snad to nebude dražší, než celé auto, to bychom si mohli koupit jiné. Alespoň pan Adam navrhuje, že nám vždy na noc vytáhne auto na ulici před opravu, ať v něm můžeme spát. Jsme za to rádi, všechno ubytování během MS dost podražilo. Dokonce říká, že pokud to nebude hotové do pátku, na víkend nás vezme k sobě domů.

Nečekané jsme v Taupu a objevujeme jeho krásy. Je tu plno fanoušků, hlavně z Irska a JAR. Tyhle dva týmy tady mají základnu a mezi zápasy mají veřejné tréninky. Město je pojmenované podle největšího zélandského jezera, a tak se kolem něj procházíme. Jsou tu horké prameny, ve kterých se dá koupat, krásný vodopád. Objevujeme, co je kolem. Je tu i dost komárů. V místních lesích nacházíme houby, které tu nikdo nesbírá, s chutí si uděláme hříbky na cibulce.

Zjišťujeme z místního tisku, že tu bude o víkendu cikánský festival s tradičními řemesly a hudbou. Už se začínají sjíždět obytné nákladáky a autobusy s maringotkami, tak se docela těšíme. Kvůli opravě si tam ale asi nic nepořídíme. I tak, ta jejich auta, to už je samo osobě podívaná. Auto máme nakonec hotové v pátek odpoledne. Cena je vyšší, než se předpokládalo, museli jsme ještě koupit pneumatiku a nechat seřadit přední

Zasloužený odpočinek

nápravu, aby se nám už nesjížděly gumy. Rázem se nám zkrouhnul rozpočet. Zápas českých veteránů, na který jsme se těšili, jsme tím pádem propásli. Také zabukovaný kemp v Napieru nám propadl. Míříme do hor, to se snad vydaří.

Sotva se tam doškrábeme, Košta má co dělat, ale dáme to. Jsme na pěkném čundrfleku a kousek opodál jsou dokonce bazénky s horkou vodou. Jsou tu geotermální prameny. Jsme překvapeni, že je tenhle kemp zdarma, když jsou tu ty bazénky, ale rozhodně neprotestujeme. Je tu ještě pár dalších lidí, ale nikdo nedělá žádný vyrval. Hned druhý den zabalíme to nejnnutnější na přespaní a vyrážíme do kopců. Nejprve se jde parádním kaňonem podél řeky,

kde je tak čistá voda, že z výšky pozorujeme ryby. Dojdeme k chatě, kde přespíme. Funguje tady systém chat, který provozují DOC (Department of Conservation – ministrestvo pro zachování přírody a podpory turismu, něco v tomto smyslu). Existují různé druhy chat a cena se pohybuje podle toho, jestli mají například topení nebo vařič na plyn. Platí se buď tak, že si předem koupíte lístky nebo třeba celoroční pas, a nebo po přespaní se máte stavět v jejich kanceláři a zaplatit. Ano, tušíte, jak by tohle asi fungovalo u nás. Tady jsou všichni důvěřivější a také poctivější. Někdy se dá zaplatit i v hotovosti do kasičky na chatě. Pracovníci DOC dělají namátkové kontroly a to hlavně v sezóně listopad – březen, kdy je tu léto. Už minule jsme se setkali s tím, že v době hlavních prázdnin prosinec – leden s sebou dokonce nosí čtečku na platební karty, aby se někdo nemohl vymlouvat, že nemá hotovost. V této hlavní sezóně se také musí některé chaty bukovat předem a to hlavně na vytížených trecíchích. Tam my se moc nevyskytujeme a nic nebukujeme. Máme s sebou vždy takové vybavení, abychom mohli přespat venku, když bude plno. Máme svůj vařič a své nádobí. My ten systém placení trochu bojkotujeme, protože nesouhlasíme s tím, jak je tu nakládáno s cizinci, přestože tu pracují, a to je náš případ. Platíme nemalé daně (ty nám nikdy nebudou vráceny zpět a po odjezdu z NZ už z nich nikdy nic nevyužijeme) a máme pocit, že tyhle služby jsme si tím už vlastně předplatili. Tiše tímto protestujeme a opravdu se nám nechce platit za to, že se na noc schováme před deštěm pod střechem. Mnoho místních, třeba i náš farmář Craig (který nám tohle místo doporučil), s tím také nesouhlasí a myslí si, že by to mělo být zdarma a nebo přinejmenším levnější. Třeba ta chata, na které jsme přespali stojí 15 NZ\$ (asi 200 Kč) na osobu. Náš rozpočet po opravě auta je 25 dolarů pro oba na den!

Na Gipsy festivale

Vetřelec: Covenant

● Sci-fi/Thriller/Horor ● USA/Velká Británie
● 2017 ● 122 minut ● Režie: Ridley Scott

Učítě mnozí z vás znají sérii Vetřelce z roku 1979, kde je hlavní hrdinkou Ripleyová (Sigourney Weaver) – jediná přeživší vesmírné lodi Nostromo. Celou sérii je příběh založen na bázi tzv. vetřelců. Vetřelci nejsou lidé nýbrž bytosti, které zabíjejí či přeměňují lidi na ně samotné. Série je hodnocena velice kladně – 90 % a ve své době byla zcela unikátní a populární. Miluji tuto sérii, ale chtěla bych spíše přiblížit film na motivy tohoto originálu. Jedná se o film Vetřelec: Covenant. Příběh je inspirovaný, dá se říci převzatý a zmodernizovaný. Film je o jednom velkém podrazu, který se dozvíte až na konci, aby vám to zlomilo srdce. Hlavním hrdinou je místo Ripleyové android Walter. Filmové grafické prvky jsou předností a celá struktura příběhu je velmi zajímavá. Na ČSFD je film hodnocen pouze 61 % , ale podle mě by si zaslužil více. Za mě má určitě kladné hodnocení.

-Verča-

Zkrocení zlé ženy

Dne 18. září se pár tříd Polygrafky vydalo do kulturního domu zhlédnout představení DS Hraničář Rumburk Zkrocení zlé ženy. Mnohým z nás se komedie líbila. Herci svoje role podali na výbornou. Budeme se těšit na další představení.

-Šérly-

12 ANGRY MEN

• Drama/Krimi • USA • 1957 • 96 minut
• Režie: Sidney Lumet

Název Dvanáct rozhněvaných mužů, v originále 12 Angry Men vám možná něco říká. Ale pokud příliš nesledujete starší filmy, pravděpodobně ho nebudete znát. Tento film z roku 1957 je natočený podle divadelní hry autora Reginalda Rose a skoro celých 96 minut se odehrává v jediné malé místnosti, kde má dvanáct porotců jednomyslně rozhodnout o vině či nevině mladíka obviněného z vraždy vlastního otce. A jak už název napovídá, bude to velmi živá diskuze. Proč zrovna tento film? Je to jeden z mých nejoblíbenějších, který jsem viděl už mnohokrát. Také v záplavě všech těch nových Avangerů, Star Warsů, rádoboy vtipných „Mrtvých bazénů“ z filmových továrén na peníze jsem se rozhodl, že se vám pokusím psát tipy na méně známé filmy, starší filmy nebo na „zapadlé“ snímky, na které si dnes moc lidí nevzpomene.

V pár minutách, které se odehrávají mimo místnost, kde budou porotci rozhodovat, se podíváme do soudní síně, kde se právě případ prodjednal. Vražda prvního stupně. Nejtěžší zločin v trestním právu Spojených států. Porota pomalu odchází a někteří se ještě ohlédnou za obviněným osmnáctiletým mladíkem. Jeden muž je mrtvý. Další lidský život je v sázce. Pokud porota shledá obžalovaného vinným, nebude soud přihlížet k žádosti o milost. Rozsudek smrti je konečný.

Že vás to zaujalo? Ve své době to byl ale propadák a asi po týdnů byl stažen z kin. Čím to mohlo být, tím si nejsem jistý. Mohlo přispět to, že se začaly objevovat barevné a širokouhlé filmy a tento lidi moc nenalákal. Úspěchu se dočkal až s prvním vysíláním v televizi, kde si našel svoje diváky. Henry Fonda se vzdal svých peněz za roli, nikdy už je nedostal. Sám Fonda ale film považoval za jeden ze tří nejlepších filmů, ve kterých kdy hrál. Dnes je ale jistá jedna věc. Dvanáct rozněvaných mužů je kultovní záležitost a jeden z nejlepších filmů vůbec. Dnes se dokonce promítá ve školách (například obchodních) jako ukázka týmové dynamiky a řešení problémů. Skrývá ale jednu mnohem důležitější pointu. V celém ději není důležité to,

jestli je obviněný skutečně vinen nebo nevinen. Podstatná je samotná diskuse a právo obviněného na obhajobu. Film poukazuje na důležitost demokracie. Poukazuje i na různé lidské osudy a na to, že i za na první pohled chladnokrevným zločinem může stát smutný osud. Poukazuje na to, že pokud existuje sebemenší pochybnost o vině, není možné poslat člověka jen tak na smrt, či o tom rozhodovat pouhých několik málo minut. I když si byl na začátku každý z porotců jistý vinou, stačil jediný člověk, který chtěl alespoň mluvit. Svědomí a neústupnost jediného člověka změnilo lidský osud.

Jako porotci hrají:

1. Martin Balsam – středoškolský trenér amerického fotbalu. Předseda poroty.
2. John Fiedler – skromný pokladník. Z počátku ovládan ostatními, ale jak roste napětí, roste i jeho odvaha.
3. Lee J. Cobb – vlastník roznáškové služby, který má problémy se svým synem. Je hlavním antagonistou („protivníkem“) a nejhlasitějším bojovníkem za vinu obviněného, kterého chce poslat na smrt.
4. E. G. Marshall – burzovní makléř, kterého zajímají jen fakta. Racionální a klidný.
5. Jack Klugman – zdravotník, který vyrůstal v násilné chudinské čtvrti.
6. Ed Binns – malíř pokojů. Tvrdý, ale zásadový a uctivý.
7. Jack Warden – prodavač. Ignorant, kterého zajímá jen večerní baseball, a tak chce mít rozhodnutí rychle za sebou. Samotný verdikt ho nezajímá.
8. Henry Fonda – architekt a hlavní protagonistu. Jako jeden za dvou na konci odhalí svoje jméno (u ostatních porotců jména neznáme). Ztvárněný jednou z největších filmových hvězd 20. století.
9. Joseph Sweeney – pozorný a všímavý senior. Jeden ze dvou, který se na konci představí jménem.
10. Ed Begley – podnikatel. Hlasitý a nervózní, netolerantní vůči jiným názorům.
11. George Voskovec – zdvořilý hodinář z Evropy s americkým občanstvím, který demonstruje vlastenectví. Ztvárněný českým hercem Jiřím Voskovcem.
12. Robert Webber – pracovník v reklamě.

-Honza-

Pan Kaplan má třídu rád

Chcete-li v Praze zhlédnout divadelní představení, které vás pobaví, dojde o současně přiměřeně k lehkému a zdravému zamyšlení, pak navštivte Městská divadla pražská, která mají již více jak devět let na repertoáru inscenaci Pan Kaplan má třídu rád. Možná někteří z vás znají dnes již legendární stejnojmenný humoristický román Leo Rostena, podle kterého toto představení vzniklo. Tato kniha je pozoruhodná hned z několika důvodů, především ale specifickou jazykovou komikou. Ta způsobuje, že vlastně každý její překlad lze tak trochu považovat za originál, protože musí obstát a fungovat v jazyce, do něhož je převeden. V Divadle ABC diváci sledují rozmanité příběhy evropských přistěhovalců, kteří se v New Yorku svérázným způsobem potýkají s nástrahami cizího jazyka, čímž mnohdy přivádějí k šilenství svého učitele. Nevím, proč jsem během toho zářijového večera tak často vzpomínal na sebe a své studenty? Snad proto, že různé recese, studijní nesnáze i občasné pocity zoufalství provázejí žáky i pedagogy (nejen jazykáře) i v současné době. Svě o tom víme i u nás na Polygrafce. Jedno velké nesporné štěstí však oproti hrdinům uvedené divadelní inscenace přece jen máme. Nikdo z nás se nemusí učit cizímu jazyku kvůli tomu, že musel opustit svoji zemi kvůli válce a Hitlerovi. Tak si toho, milí studenti, vaňte a věnujte více času svému studiu, vždyť kolik řečí umíš, tolikrát jsi člověkem! Pokud nevěříte, navštivte Divadlo ABC nebo si přečtete tuto skvělou knihu. Jistě se dobře pobavíte!

FiS

Do divadla s Polygrafkou

V pátek 14. září jsem měl možnost jet jako náhradník na zájezd Polygrafky do pražského divadla ABC, kde se ten večer konalo představení hry Pan Kaplan má třídu rád. S výletem mě ten samý den oslovil pan Stojaník, že má volné místo a jestli bych chtěl jet. Udýchaný z pozdního příchodu jsem to odkýval a běžel na hodinu. Je to na poslední chvíli, ale spontánní akce,

výlety a nečekané zvraty mám rád, říkal jsem si. Sraz byl v půl čtvrté na dvoře. Nevěděl jsem, s kým a jak vlastně jedu. A to bylo překvapení, když jsem pak seděl v dodávce, kam se nacpala asi tak půlka Polygrafky. Dozvěděl jsem se, že jedu místo paní Lenky Limberské. Cesta byla překvapivě příjemná. Jak jsem dřív trpěl, tak si začínám na takové cesty zvykat. Až na autobusy, tam ještě bojuji. Před Prahou jsem dokonce usínal. Den před tím jsem se od-

poledne vrátil unavený z Nymburka. Byl to trochu cestovní a akční týden.

Krátce po příjezdu jsme se s panem a paní Makovskými oddělili od ostatních a pomalu vyrazili k divadlu ABC. Pár metrů od něj byla vintóčka, a tak jsme si v rychlosti dali skleničku velmi dobrého vína. Představení mělo začít za několik málo minut, takže jsme se přesunuli a šli najít svá místa. Představení mohlo začít.

-Honza-

odhodlat ke studiu v zahraničí

Není vždy jednoduché si sbalit kufry, rozloučit se s rodinou a kamarády, sednout do letadla a říct: „Tak za rok, čau!“ nebo „Tak o Vánocích, čau!“ a nebo „Nevím, kdy se vrátím, čau!“ Ale zároveň je to to nejlepší, co pro sebe můžete udělat a tady je proč:

Zjistíte, že svět je veliký

Nezáleží na tom, jestli je vaše první dlouhodobá cesta do sousedního Německa nebo do Jižní Ameriky. Jestli jedete studovat jen na letní kurz nebo vystudovat celý bakalářský/magisterský obor. V každém případě vám garantuji, že to nebude naposledy, co se někam vydáte. Při každém pohledu na mapu světa začnete přemýšlet o tom, kam to bude příště... Možná poznáte člověka z druhého konce světa a dozvíte se věci o zemi, do které by vás ani nenapadlo se chtít podívat, a na jednu kupujete letenky právě do oné země. Čím déle a častěji se vydáváte za hranice a poznáváte nová místa, tím je nepředstavitelnější, že byste už na jednom místě zůstali do konce života.

Zbavíte se předpojatostí a utvoříte si vlastní názory

Každá země, každá národnost, každá kultura, zapadá do určitých škatulek a ať chťe nebo nechťe, každý člověk ze svého okolí přebírá jisté vnímání okolního světa. Francouzi jsou nerudní a nemluví anglicky, Američani jsou hloupí, Dánové jsou chladní a odtažití, a určitě by se dala dohledat definice pro každou zemi. Jenže nepleťme si dojmy s pojmy. Při vycestování, zapojení se do společnosti v jiné zemi, kde fungují jiné zvyky, jiné vtipy, jiné všechno, se v hlavě přepne spousta věcí. Zjistíte, že je ve výsledku opravdu úplně jedno, kdo má jakou barvu pleti, jaké má nebo nemá náboženské vyznání a co jí na Vánoce. Uvědomíte si, že jsme všichni jenom lidi. Dýcháme stejný vzduch a všichni jsme viděli všechny série Přátel několikrát. Pokud se tedy nevydáte do Pekingu, kde bychom doporučili si pořídit roušku a ten vzduch v určitých obdobích raději nedýchat, nebo šplhat na Mount Everest, kde by se hodil zase dýchací přístroj. Třeba se vám také podaří narazit na Mexičana, co nemá rád pálivé jídlo a nepije tequilu. Světe div se.

Opravdu se osamostatníte

Když opouštíte svou bublinu nazvanou domov, kde máte podporu rodiny a kamarádů, navaříno od maminky a zdravotní pojištění je pro vás jen pojem a modrá kartička v peněženke, nejde to jinak než vystoupit ze své „komfortní zóny“. Najednou si musíte nejen zjistit jak se dostat z letiště do ubytování, možná si to ubytování musíte ještě najít, možná je to všechno v cizím jazyce, který ještě tak dobře neumíte. Možná vám nefunguje česká simkarta, protože jste nezavolali do „outůčka“ a neaktivovali si zahraniční režim

a možná vám banka hned v první hodině zablokovala kartu, protože se vyskytla „neobvyklá aktivita“ – výběr v zahraničí a v cizí měně. Samotný začátek školy je na tom všem asi nejjednodušší, protože je tam dalších 50 lidí, kteří jsou na tom stejně, neví kudy kam a neví, jak se řeknou aktiva a pasiva v účetnictví anglicky. Dále po vás chtějí, ať si zařídíte „daňové/identifikační číslo“, aby o vás měli na úřadech záznam. Musíte si zařídit novou kreditní kartu v bance, nové pojištění, ale co když jste se v ČR z pojištění neodhlásili nebo to za vás v nové zemi odvádí zaměstnavatel? Co když jste v nové zemi týden a ještě nemáte práci a zaměstnavatele? Ale najednou je o měsíc později, nějakým způsobem jste všechno zařídili, máte práci, úspěšně studujete, všemu rozumíte, nebojíte se si zlomit ruku, protože MÁTE pojištění a jste na to všechno náležitě pyšní. Výhodou také je, že máte na své straně tým Scandinavian study, jehož členové si všim v několika zemích prošli a rádi vám poradí.

Pokud ale například potřebujete k zubaři na vytažení moudráků, investujte do letenky domů, protože vás to i tak vyjde o polovinu levněji než kdekoli jinde v severní Evropě, západní Evropě, severní Americe, Kanadě, Austrálii,...

Všechno je nové!

Noví lidé, nové jídlo, nové podnebí (není tedy vždy výhra. Věděli jste, že v Irsku prší 290 dní v roce?!), nový jazyk, nové všechno. Je jasné, že se zdokonalíte v cizím jazyce, pokud v něm denně fungujete a žijete v zemi, kde tím jazykem mluví. I když studujete v angličtině, která nemusí být nutně úředním jazykem dané země. Velikou výhodou je také jiný způsob školství, než na který jsme zvyklí. Ne každému vyhovuje právě ten český. Spousta lidí i statistik se shodne, že severský školní systém je naší budoucností a adaptuje si ho spousta západních i východních zemí. Převažuje praxe nad teorií, klade se důraz na reál-

né případy a předávání zkušeností z daného oboru, na týmovou práci a psaní projektů. A celkově se tráví méně času v lavicích, posloucháním přednášek a zapisováním si poznámek a více času přemýšlením, propojováním vědomostí a samotným „děláním“ toho, co se vlastně učíme. Nejraději na tom všem ale mám nové lidi. Není to paráda mít eventuálně kamarády po celém světě a už nikdy nemuset platit za hotel? Nemluvě o tom, že máte šanci tyto země poznat z pohledu místního člověka a vyhnout se tak pastem na turisty a získat úplně jinou zkušenost než ostatní.

Když nic jiného, zvýšíte svou zaměstnatelnost a zkrášlíte životopis

Studium v zahraničí – bum – samostatnost, přizpůsobivost, schopnost práce s různými typy lidí, „out of the box“ myšlení a mnoho dalších důležitých vlastností vyskočí v hlavě komukoliv, kdo váš životopis bude číst. Vycestovat za studiem do zahraničí dnes opravdu není nic těžkého, ale přesto je těch Čechů za hranicemi, podle statistik, z Evropy skoro nejméně. Zároveň je ale vysoká poptávka po zaměstnancích mluvících cizími jazyky a se zkušenostmi ze zahraničí. Není se čemu divit, 80% české ekonomiky je tvořeno exportem do zahraničí – se zahraničím je třeba efektivně komunikovat a vědět, jak to tam chodí. Česká republika je také 7. v Evropě s největším počtem zahraničních investorů/zahraničních firem na území ČR. A protože když jste studovali v zahraničí, anglicky (francouzsky, německy, rusky, španělsky, čínsky,...) díky tomu perlíte a máte všechny výše zmíněné vlastnosti právě díky této zkušenosti. Je pak vysoká pravděpodobnost toho, že v očích potenciálního zaměstnavatele vás právě to odlišuje od ostatních.

Studium v zahraničí je jedna z možností, jak ten náš svět dobře poznat. Myslím, že mluvím za všechny z našeho Scandi týmu, když napíši, že toho nikdo z nás ani trošku nelituje. Přesto je fajn se občas do té naší rodné zemičky vrátit, vyjít rodičům ledničku, povyprávět zážitky (i když už je stejně všichni vědí z Instagramu a Facebooku), zasít semínka těch „Já bych taky chtěla jet...“ a „Ty se máš“ a naplánovat další cestu.

P.S.: V Dánsku se školné neplatí, v UK vám to celé pokryje velice výhodná studentská půjčka a je spousta dalších zemí mimo ČR, kde vás školné nezruinuje. Rádi vám o tom povíme více, stačí se nám ozvat.

Za Scandinavian study Kačka

Chceš-li se s námi a zástupci škol v zahraničí potkat, budeme se na tebe těšit na našem Veletrhu zahraničních škol Dream Big 2018. který ti ukáže, že tvé sny nemají limity a jsou dosažitelné. Nech se inspirovat příběhy skvělých speakerů. Díky nim se přesvědčíš o tom, že je jen na tobě, jakým směrem se tvůj život bude ubírat. Popovídej si se zástupci zahraničních vysokých škol o možnostech studia v Dánsku, Švédsku, Velké Británii nebo v Nizozemsku. Současní studenti a absolventi se s tebou rádi podělí o své zkušenosti, které dokazují, že studium v zahraničí může být jedním z nejlepších rozhodnutí, které v budoucnu uděláš.

Více informací a registrace zde:

<https://scandinavianstudy.cz/veletrh-zahranicnich-vysokych-skol-dream-big/>

Školní vychytávky a experimenty

Diy (v angličtině do it yourself) jsou jednoduché tipy pro snazší každodenní život. Zde jsme pro vás vymysleli několik vychytávek, které by se vám mohly hodit ve škole. Jsou opravdu jednoduché.

1. Žvýkačková voskovka

Pokud si myslíte, že si vyrobíte ze žvýkačky voskovku, jste na omylu. Budeme vyrábět voskovku ve žvýkačkovém obalu. Využijeme voskovky, zapalovače, svíčky a prázdného obalu od žvýkaček.

Začneme roztavovat voskovku, která bude plnit dno obalu. Necháme několik minut zaschnout.

Otevřeme dno na druhé straně obalu a uvidíme zaschlou voskovku. Tadá! Pokus se vydařil i dle návodu. Jediné mínus je, že budete potřebovat více voskovek než je v návodu. Hodnotíme velice kladně: 8/10

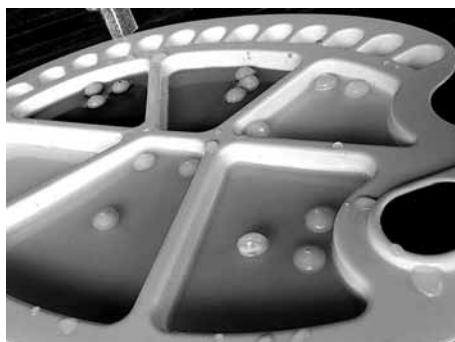

2. Skittles barvy

Máte hodinu výtvarky a zapomněli jste si doma vodové barvy? Jediné, co vašemu spolužákovi leží na lavici, jsou skittles bonbony? Tak máte vyhráno! Budeme potřebovat: pár půjčených skittles bonbonů, trochu vody, štětec a paletku. Vezmeme si skittles bonbony, které položíme do paletky (můžeme různě míchat i barvy).

Nalijeme malé množství vody do těchto bonbonů a necháme chvíli odstát. Barvy se rozpustí a skittles vypadají najednou jako pecky od třešni.

Nyní můžeme namáčet štětec a kreslit na papír. Skvěle to funguje a nikdo vám nemůže vynadat, že nemáte pomůcky. Tip: Do bonbonů dávejte opravdu velmi malé množství vody, jinak budou barvy světlé. U žluté pro větší efekt přidejte více žlutých bonbonů. Výhodou je pozření této látky. Pokud se dostane do úst, nemusíte vůbec dělat první pomoc. Nevýhodou je možnost sníst všechny skittles bonbony a tím pozřít naše vyrobené barvy. Skvěle to funguje, dáváme 9/10.

3. Ořezávkó v zápalkách

Taky máte špinavé ruce po strouhání pastelek? Pokud ano, tento typ je přímo pro vás. Připravíme si krabičku od zápalek, ořezávkó, pastelku, nůžky a tavící pistoli. Otevřeme krabičku a sun-

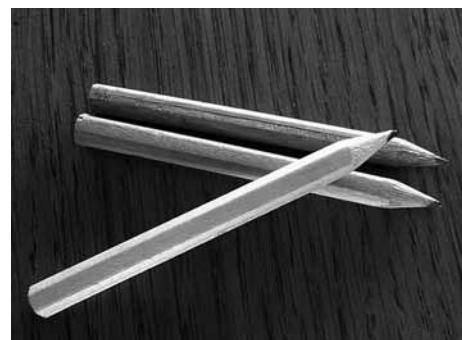
dáme vrchní část. Budeme pracovat se spodní částí, do které vystříháme malý čtvereček jako na obrázku.

Tavnou pistolí kápneme k tomuto otvoru a přilepíme ořezávkó. Nyní už jen nasuneme vrchní část a je hotovo!

Tento pokus opravdu funguje, pastelky jsou skvěle ořezány a můžeme se rozloučit s ušpiněnými prsty.

Hodnotíme 9/10.

4. Tajný vzkaz

Nakonec jsme si pro vás připravili jeden experiment nazývaný jako Tajný vzkaz. Také určitě znáte návody, které vám jako tvůrcům ve videu nevyšly? Tak my to jdeme vyzkoušet a uvidíme. Dle návodu jsme si připravili citron, papír, špejli a svíčku. Cílem tohoto pokusu je vykouzlení velmi tajného vzkazu pomocí citronu. Špejli jsme namočili do citronu, kapalina se nasála. Špejle spíš do papíru ryla. První pokus dopadl s rozedřeným papírem a nulovým výsledkem. Zkusili jsme to znovu, ale jinak. Vzali jsme již celý citron a pokapali jím papír. Po zaschnutí jsme zapálili čajovou svíčku a dali ji za papír. Správně by se měl objevit jakýsi tajný vzkaz, který jsme opravdu neviděli. Nejen že zaschlý vzkaz byl vidět i bez svíčky, čímž nebyl vůbec tajný, ale citronová šťáva byla všude. Tento experiment se nám vůbec nepovedl.

Dáváme 2/10. Můžete to zkusit a podělit se s námi o výsledek. Třeba vám se to povede. Hodně štěstí!

-Verča- a -HonzaŠ-

POLY GRAFKA

RUMBURK

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA
**MEDIÁLNÍ
GRAFIKY**
A POLYGRAFIE

www.SOSMGP.cz

4 ROKY

STUDIJNÍ OBORY - ZAKONČENÉ MATURITOU

Tiskař na počítačově řízených strojích
Reprodukční grafik pro média

3 ROKY

UČEBNÍ OBORY - ZAKONČENÉ ZÁVĚREČNOU ZKOUŠKOU

Tiskař na polygrafických strojích
Reprodukční grafik / Knihař

- Naši absolventi nacházejí vysoké uplatnění na trhu práce.
- Učitelé teoretického a odborného vyučování jsou plně kvalifikováni.
- Využíváme špičkové technologie s profesionálním softwarem.
- Jsme malá škola s přátelským prostředím.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

6. 12. 2018 a 17. 1. 2019
od 9 do 16 hodin.

BEZEVŠEH

■ Vydává a tiskne: SOŠ mediální grafiky a polygrafie Rumburk v nákladu 500 kusů. ■ Redakční rada: Mgr. I. Šabatová (ŠA), I. Šabata (iša), Mgr. Bc. J. Uher, Bc. L. Obergruberová (lo), R. Liščák, Mgr. F. Stojaník (fIS), Š. Makovská (Šérly), M. Průša (Trucker), H. Poupová (Ťapka), V. Petrová (Verča), K. Kočová (KK), K. Štěpánková (Kajča), D. Rýdl (Dan), J. Válek (Honza), Sabina Kovandová (Sabi).

■ webové stránky: T. Slezák ■ Technické a grafické zpracování: I. Šabata